

**UCHWAŁA NR XXVII/196/2017
RADY GMINY DĄBROWA ZIELONA**

z dnia 27 kwietnia 2017 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Dąbrowa Zielona

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777), **Rada Gminy w Dąbrowie Zielonej uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Dąbrowa Zielona, w granicach określonych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Potwierdzenie spełnienia przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia wskazanych w art. 9 i 10 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji określa „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Dąbrowa Zielona” stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrowa Zielona.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

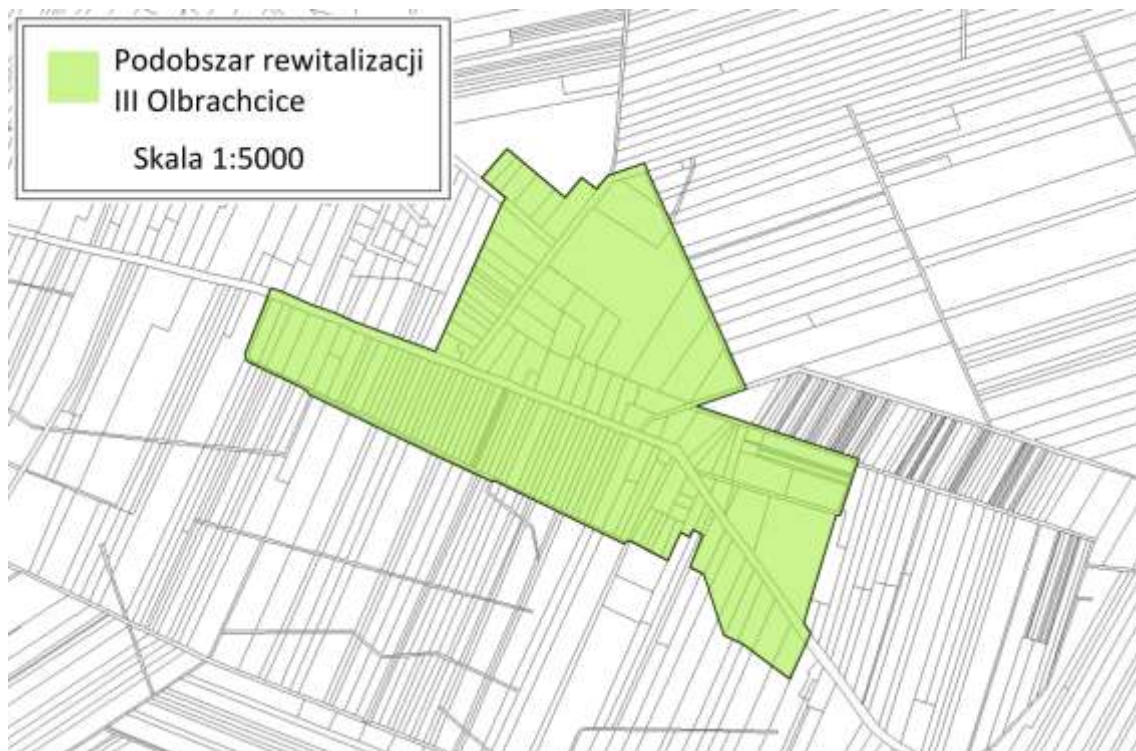
Krzysztof Kucharski

Rys.1. Granice podobszaru I Cieleńniki

Rys.2. Granice podobszaru II Dąbrowa Zielona

Rys.2. Granice podobszaru III Olbrachcice

Załącznik Nr 2

do uchwały nr XXVII/196/2017

z dnia 27 kwietnia 2017 r.

DIAGNOZA

Gminny Program Rewitalizacji Gminy
Dąbrowa Zielona

Zamawiający:

Urząd Gminy Dąbrowa Zielona

Ul. Plac Kościuszki 31

42-265 Dąbrowa Zielona

Wykonawca:

Grupa BST

ul. Mieczków 12,

40-748 Katowice

e-mail: biuro@grupabst.pl

Autorzy:

Dr Katarzyna Tkocz-Wolny

Andrzej Kempa

Wojciech Szymala

Dorota Walczak-Waler

Zdzisław Wolny

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Definicje kluczowych pojęć	4
Metodologia procesu diagnozowania	6
Metody badawcze	6
Interpretacja wskaźników podsumowujących – syntetyczny wskaźnik Perkala	6
Delimitacja obszarów zdegradowanych	8
Ogólna charakterystyka gminy Dąbrowa Zielona	10
Strefa społeczna	11
Strefa gospodarcza	19
Strefa środowiskowa	21
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	24
Sfera techniczna	25
Diagnoza	29
Sfera społeczna	29
Sfera gospodarcza	36
Sfera środowiskowa	39
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	41
Sfera techniczna	43
Obszary zdegradowane	46
Obszary rewitalizacji	47

WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie stanowi kompleksową i szczegółową diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyznaczenie wymienionych obszarów stanowi pierwszy etap procesu rewitalizacji, a także przyczynia się do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

W opracowaniu zaprezentowano definicje kluczowych pojęć tj. rewitalizacja, stan kryzysowy oraz jego charakterystykę. Konceptualizacja najczęściej występujących pojęć pozwoli odbiorcom na zrozumienie istoty realizacji procesu rewitalizacji i prowadzonych w jego ramach działań.

Zawarto także podrozdział poświęcony metodologii przeprowadzonej diagnozy. Przedstawiono zastosowane podczas diagnozy metody badawcze oraz dokonano precyzyjnego wyjaśnienia zastosowanych wskaźników w celu ułatwienia interpretacji wyników diagnozy.

Przedstawiono również ogólną charakterystykę Gminy Dąbrowa Zielona, która została opracowana w oparciu o dostępne dane Banku Danych Statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego.

Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących obszarów: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, funkcjonalno-przestrzennego oraz technicznego. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów.

Prowadzona diagnoza miała na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Dokonano precyzyjnego wyznaczenie wymienionych obszarów przy wykorzystaniu metody kartograficznej. Zamieszczone mapy obszarów zdegradowanych szczegółowo przedstawiają wyznaczone obszary, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji.

DEFINICJE KLUCZOWYCH POJĘĆ

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020* oraz *Ustawą z 9 października 2015r. o rewitalizacji*, **rewitalizacja** to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego **obszarów zdegradowanych** poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.¹

Przy określaniu obszarów, mających zostać objętych Programem Rewitalizacji, będą brane pod uwagę *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020* oraz *Ustawa z 9 października 2015r. o rewitalizacji*, które w następujący sposób kwalifikują obszary zdegradowane, będące w stanie kryzysowym²:

- Po pierwsze, **stan kryzysowy** charakteryzuje obszary, na których skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym;
- Po drugie, z powyższymi wytycznymi musi występować przynajmniej jedno z wymienionych negatywne zjawisko ze sfery:
 - **Gospodarczej** – niski poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;
 - **Środowiskowej** - w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia,
 - **Przestrzenno-funkcjonalnej** – w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych;

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 3 lipca 2015r., Ustawa z 9 października 2015r. o rewitalizacji

² Ibidem

- **Technicznej** – w zakresie m.in. degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Metody badawcze

Pierwszym elementem, który ma na celu określenie obszarów zdegradowanych jest **analiza danych zastanych (desk research)**, która definiowana jest jako analiza dokumentów projektowych, prawnych, sprawozdań i innych materiałów źródłowych, która stanowić będzie bazę dla dalszych rozważań oraz ustaleń związanych z realizacją dalszych etapów badania.

Analizie poddane zostały dane dotyczące pięciu sfer:

- sfery społecznej,
- sfery gospodarczej,
- sfery środowiskowej,
- sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- sfery technicznej.

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, dane te są wyznacznikami stanu kryzysowego i określają obszary zdegradowane.

Kolejnym etapem procesu diagnozowania jest **analiza kartograficzna**, która jest metodą umożliwiającą analizę przestrzenną (np. na poziomie podregionów, województw), dzięki wykorzystaniu zobrazowań kartograficznych w postaci map. Ponadto metoda kartograficzna pozwala na prezentowanie zjawisk w przestrzeni za pomocą diagramów, których rozmiary są odmienne dla poszczególnych wielkości zjawiska.

Zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji mapa zostanie przygotowana w skali co najmniej 1:5000, która przedstawiać będzie granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Interpretacja wskaźników podsumowujących – syntetyczny wskaźnik Perkala

Syntetyczny wskaźnik Perkala - jedna z metod porządkowania liniowego. Metoda ta charakteryzuje się układaniem obiektów w kolejności, co pozwala porównywać badane obiekty i hierarchizować je względem siebie. Syntetyczny wskaźnik Perkala daje możliwość zestawiania każdego pojedynczego miernika przy jednoczesnym otrzymaniu całościowego wskaźnika oceny społeczno-gospodarczej.

Wyższa wartość wskaźnika syntetycznego obrazuje stan kryzysowy w sołectwie.

Obliczenie syntetycznego wskaźnika Perkala, poprzedzone zostało standaryzacją. Wskaźniki uzyskane w trakcie pierwszej fazy tworzenia diagnozy (dane pozyskane od instytucji/organizacji) poddane zostały procesom standaryzacyjnym, które należą do

jednego z rodzajów normalizacji. Zabieg ten na zmiennych statystycznych pozwala na osiągnięcie optymalnego uporządkowania oraz zmniejszenia zróżnicowania w danym obszarze. W procesie standaryzacji danych użyto następujących wzorów:

Standaryzacja dla stymulant – wskaźniki, dla których wyższa wartość oznacza obszar zdegradowany

$$z_{ij} = \frac{x_{ij} - \min_i(x_{ij})}{\max_i(x_{ij}) - \min_i(x_{ij})}, \quad (i = 1, \dots, n; j = 1, \dots, m)$$

Stymulacja dla destymulant – wskaźniki, dla których niższa wartość oznacza obszar zdegradowany

$$z_{ij} = \frac{\max_i(x_{ij}) - x_{ij}}{\max_i(x_{ij}) - \min_i(x_{ij})}, \quad (i = 1, \dots, n; j = 1, \dots, m)$$

z_{ij} – wartość zestandaryzowana cechy j dla sołectwa i ,

x_{ij} – wartość cechy j w badanej jednostce przestrzennej i ,

Na podstawie zestandaryzowanych danych możliwe było obliczenie syntetycznych wskaźników w każdym z badanych obszarów. Poniżej zaprezentowano wzór na **wskaźnik syntetyczny Perkala**:

$$P_i = \frac{1}{m} \sum_{j=1}^m z_{ij}$$

P_i – wskaźnik Perkala dla i – tego obszaru,

z_{ij} – wartość zestandaryzowanej cechy j dla jednostki przestrzennej i ,

m – liczba cech wchodzących w skład wskaźnika syntetycznego,

j – numer wskaźnika w i – tej jednostce przestrzennej.

Delimitacja obszarów zdegradowanych

Delimitacji obszarów zdegradowanych dokonano przy uwzględnieniu podziału terytorialnego gminy Dąbrowa Zielona na sołectwa. W poniższej tabeli zaprezentowano listę sołectw - jednostek ewidencyjnych, które poddane zostały analizie, ponadto zamieszczono dane dotyczące liczby mieszkańców (zameldowanych na pobyt stały na koniec 2015r.).

Tabela 1. Charakterystyka badanych obszarów.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1	Borowce	100
2	Ciełężniki	421
3	Cudków	81
4	Dąbek	135
5	Dąbrowa Zielona	923
6	Lipie	86
7	Nowa Wieś	132
8	Olbrachcice	418
9	Raczkowice	206
10	Raczkowice Kolonia	99
11	Soborzyce	646
12	Święta Anna	187
13	Ulesie	398
14	Zaleszczyzny	84
15	gmina Dąbrowa Zielona	3916

Na potrzeby opracowania diagnozy gminy Dąbrowa Zielona, przygotowano zestaw 24 wskaźników, które podzielano na pięć sfer. Pierwszą sferą są zjawiska społeczne tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu społecznym (13 wskaźników). Ponadto zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji programów operacyjnych na lata 2014 – 2020, w ramach opracowania zostaną wzięte pod uwagę sfera gospodarcza, sfera środowiskowa, sfera przestrzenno-funkcjonalna, sfera techniczna.

Dla każdej z pięciu sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) **wartością referencyjną będzie średnia wartość wskaźnika dla Gminy Dąbrowa Zielona**. We wszystkich sołectwach - jednostkach ewidencyjnych, w których wartość wskaźnika przebroczyła wartość referencyjną, zdiagnozowano stan kryzysowy.

Tabela 2. Lista wskaźników.

Lp.	Wskaźnik
1	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
2	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
3	Liczba osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
4	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
5	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających świadczeń z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
6	Ludność w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców
7	Saldo migracji
8	Przyrost naturalny
9	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców
10	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w przeliczeniu na 100 mieszkańców
11	Liczba wypadków i kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
12	Frekwencja w wyborach prezydenckich 2015 r. (II tura)
13	Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2016 r.
14	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców
15	Liczba podmiotów gospodarczych (przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolne) zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców
16	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON w 2016 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców
17	Azbest w tonach w przeliczeniu na 100 mieszkańców
18	Udział procentowy budynków generujących emisje niskie
19	Liczba przystanków autobusowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
20	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej
21	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej
22	Liczba budynków o wartościach kulturowych
23	Długość dróg wymagających remontu lub modernizacji (szacunek)
24	Udział procentowy budynków wymagających remontu (szacunek)

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY DĄBROWA ZIELONA

Gmina Dąbrowa Zielona położona jest na Wyżynie Środkowomazowieckiej w obrębie Niziny Włoszczowskiej w północno-wschodniej części województwa śląskiego, w powiecie ziemskim częstochowskim. Obszar gminy obejmuje 100,33 km².

Mapa 1. Położenie Dąbrowy Zielonej na mapie województwa śląskiego

Źródło:<http://www.bip.dabrowazielona.pl/dokumenty/mapa2.gif>

Gmina składa się z 14 sołectw: Borowce, Dąbek, Cielętniki, Cudków, Dąbrowa Zielona, Nowa Wieś, Olbrachcice, Raczkowice, Raczkowice-Kolonia, Lipie, Soborzyce, Święta Anna, Ulesie, Zaleszczyzny.

Gmina Dąbrowa Zielona jest gminą wiejską, typowo rolniczą, znaczną część obszaru zajmują użytki rolne (ok. 62%) i lasy (ok. 31%), więc można stwierdzić, że jest gminą ekologiczną. Na jej terenie nie hałasują ani nie dymią wielkie zakłady przemysłowe, powietrze jest czyste, ziemia i woda nie są skażone odpadami chemicznymi.

Przez teren gminy prowadzi droga wojewódzka 784 łącząca DK91 w Radomsku z DW786 i DW793 w Świętej Annie. Gmina znajduje się ok. 40 km od Częstochowy, ok. 216 km od Warszawy, ok. 600 km od Berlina, ok. 530 km od Pragi i ok. 460 km od Bratysławy. Przez teren gminy przepływają dwie rzeczki „Wiercica” i „Wierciczka” (Kanał Lodowy).

Mapa 2. Mapa gminy Dąbrowa Zielona

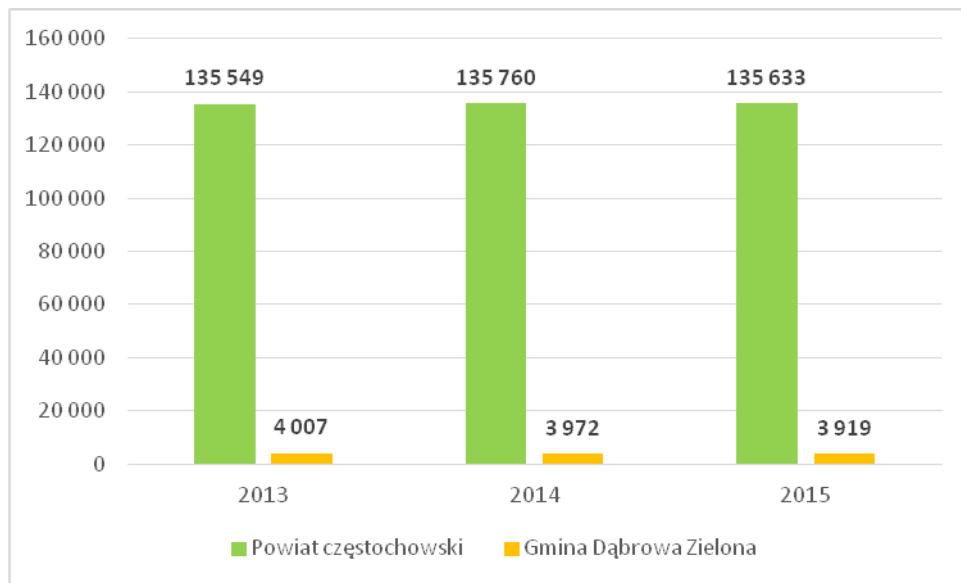
Źródło: <http://www.dabrowazielona.pl/asp/pliki/Gmina/mapa.jpg>

Strefa społeczna

Demografia

Na koniec roku 2015 gminę Dąbrowa Zielona zamieszkiwało 3 919 osób. Liczba ludności gminy stanowiła 2,9% mieszkańców powiatu częstochowskiego. Na przestrzeni lat 2013-2015 widoczny był stały spadek ogólnej liczby mieszkańców gminy Dąbrowa Zielona. W analizowanym okresie liczba mieszkańców spadła o 88 osób. W porównaniu do gminy Dąbrowa Zielona liczba ludności w powiecie częstochowskim utrzymywała się na tym samym poziomie. Czynnikiem wpływającym na spadek lub przyrost ludności są migracje na pobyt stały, zarówno wewnętrzne – rozpatrywane w skali kraju, województwa i powiatów, jak i zewnętrzne oraz przede wszystkim występowanie zjawiska starzenia się ludności.

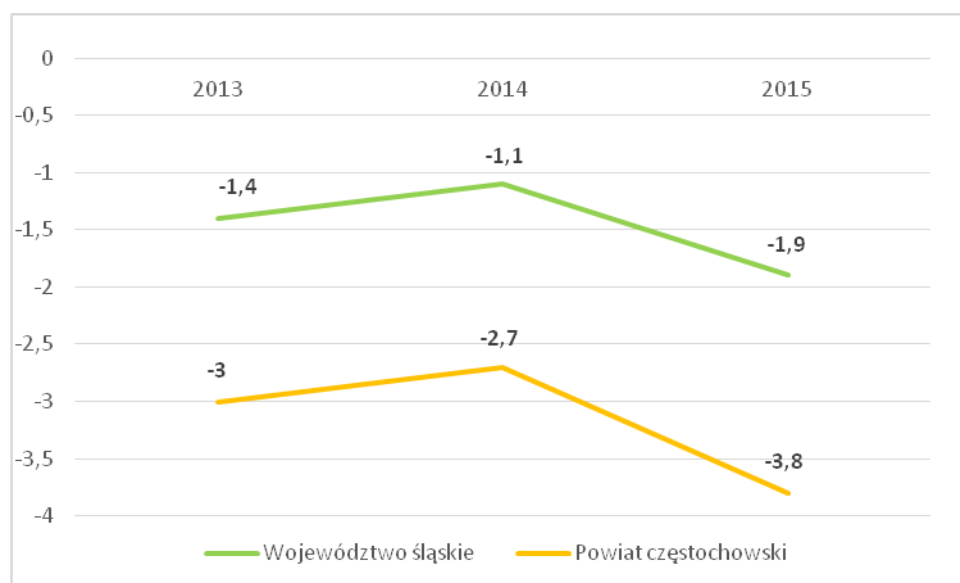
Rysunek 1. Liczba mieszkańców powiatu częstochowskiego oraz gminy Dąbrowa Zielona w latach 2013-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Liczbę ludności w gminie determinuje również przyrost naturalny. Wskaźnik przyrostu naturalnego w roku 2015 był ujemny i wynosił: -1,9. Warto zwrócić uwagę, że w całym województwie śląskim również wystąpił ubytek naturalny (-3,8). Na przestrzeni lat 2013-2015 należy zwrócić uwagę, że występujący przyrost naturalny o ujemnej wartości pogłębił się. Zmiany na przestrzeni lat wynikają w związku ze starzejącym się społeczeństwem oraz zwiększonej umieralności, jak również zwiększoną liczbą migracji.

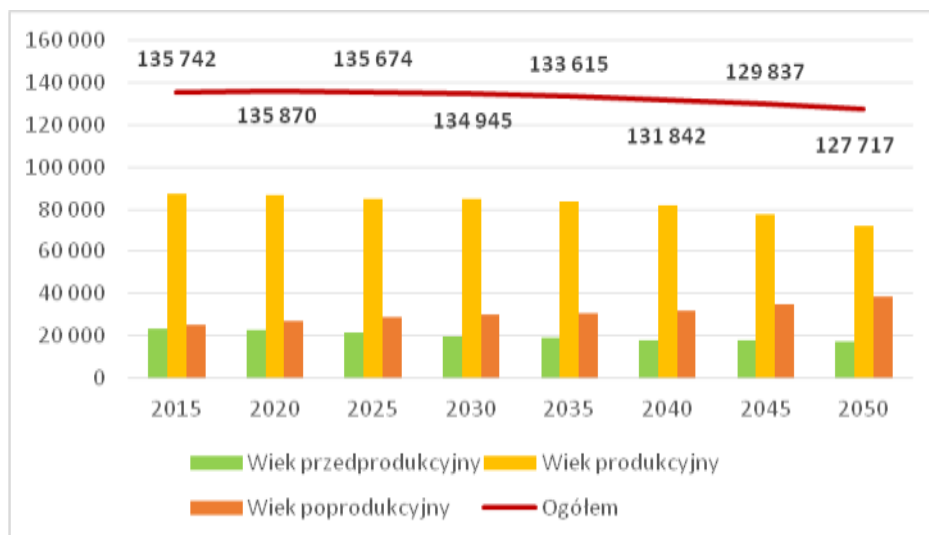
Rysunek 2. Przyrost naturalny w województwie śląskim oraz powiecie częstochowskim w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Obserwowane i prognozowane dla gminy Dąbrowa Zielona trendy demograficzne można uznać za niekorzystne. Na podstawie prognoz GUS możemy twierdzić, że spadek liczby ludności obserwowany w latach 2013-2015 będzie postępował, czego dowodzą prognozy demograficzne dla powiatu częstochowskiego. Tym samym liczba ludności powiatu w latach 2015-2050 zmniejszy się o 8 025 osób.

Rysunek 3. Prognoza ludności powiatu częstochowskiego na lata 2015-2050

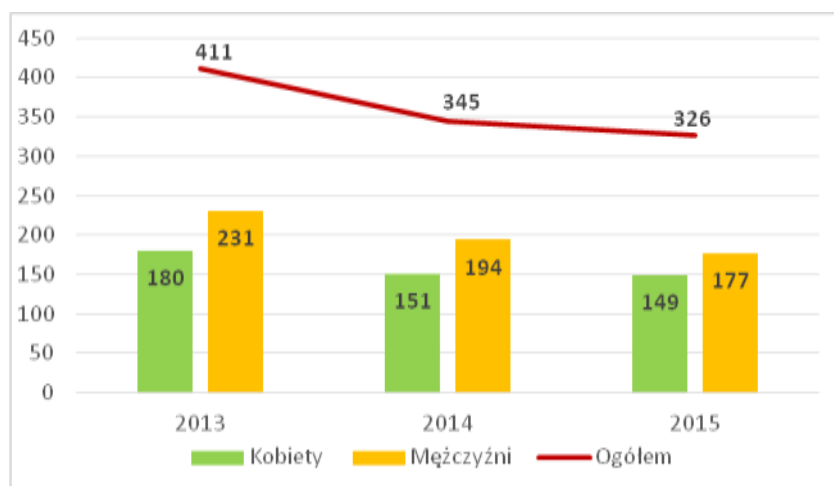

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Rynek pracy

W latach 2013-2015 liczba bezrobotnych w mieście Dąbrowa Zielona spadła o 85 osób. W roku 2013 liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 411 osób, natomiast w roku 2015 były to 326 osoby. Najwięcej zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie (Gminne Centrum Pracy w Koniecpolu) odnotowano w roku 2013. W całym analizowanym okresie wyższy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili mężczyźni. Największa dysproporcja płci wśród bezrobotnych widoczna była w roku 2013 (43,8,2% kobiet, 56,2% mężczyzn), najmniejsza w roku 2015 (45,7,0% kobiet, 54,3% mężczyzn). Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowano również na poziomie powiatu.

Rysunek 4.. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Dąbrowa Zielona w latach 2013-2015

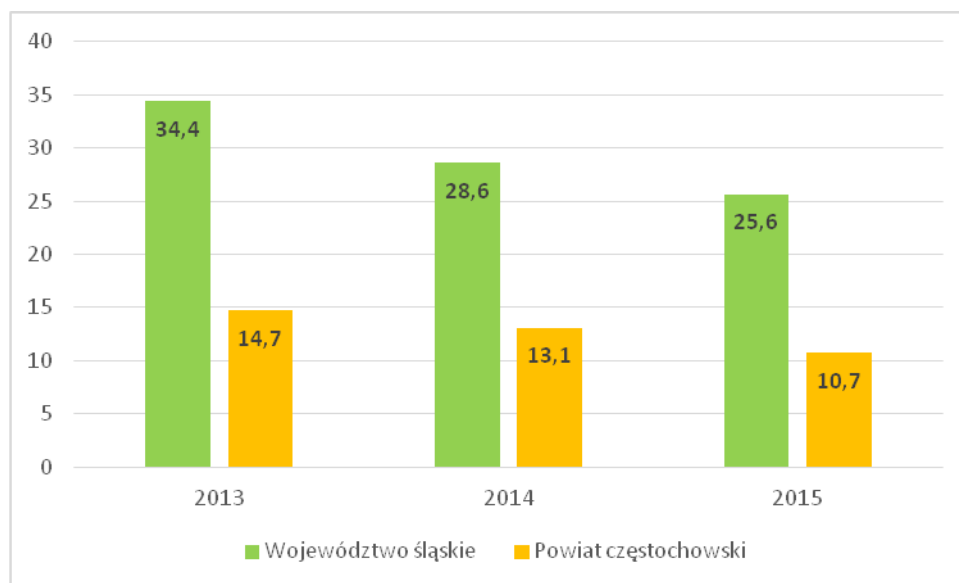

Źródło: opracowanie własne na podstawie PUP Dąbrowa Zielona

Bezpieczeństwo społeczne

Na przestrzeni lat 2013-2015 największą liczbę przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w powiecie częstochowskim odnotowano w roku 2013, kiedy na 1000 mieszkańców przypadało 14,7 przestępstw. Należy zauważyć, że od 2013 roku wartość tego wskaźnika uległa zmniejszeniu. W latach 2013- 2015 liczba przestępstw na 1000 mieszkańców istotnie spadła. Porównywalny trend wskaźnika widoczny był na poziomie województwa śląskiego. W województwie wskaźnik spadł z poziomu 34,4 do 25,6.

Rysunek 5. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ogółem na 1000 mieszkańców w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Uczestnictwo w życiu publicznym

Partycypacja obywateli w wyborach jest jednym z przejawów społeczeństwa obywatelskiego. Frekwencja wyborcza w gminie Dąbrowa Zielona w wyborach prezydenckich przeprowadzonych w roku 2015 była niższa niż frekwencja ogólnopolska i wynosiła 49,2%. Mieszkańcy województwa głosowali na identycznym poziomie co mieszkańcy całego kraju. Podobna tendencja miała miejsce w przypadku wyborów do Parlamentu Europejskiego. Oraz wyborów do Sejmu, Senatu. W przypadku wyborów samorządowych frekwencja w gminie była wyższa niż w powiecie częstochowskim, województwie śląskim, a nawet w kraju. Porównując aktywność wyborczą mieszkańców gminy Dąbrowa Zielona możemy twierdzić, że partycypacja obywateli w miejscowości była zbliżona do tendencji panujących na obszarze pozostałych administracyjnych jednostek analizy (województwa, kraju) w przypadku wyborów prezydenckich.

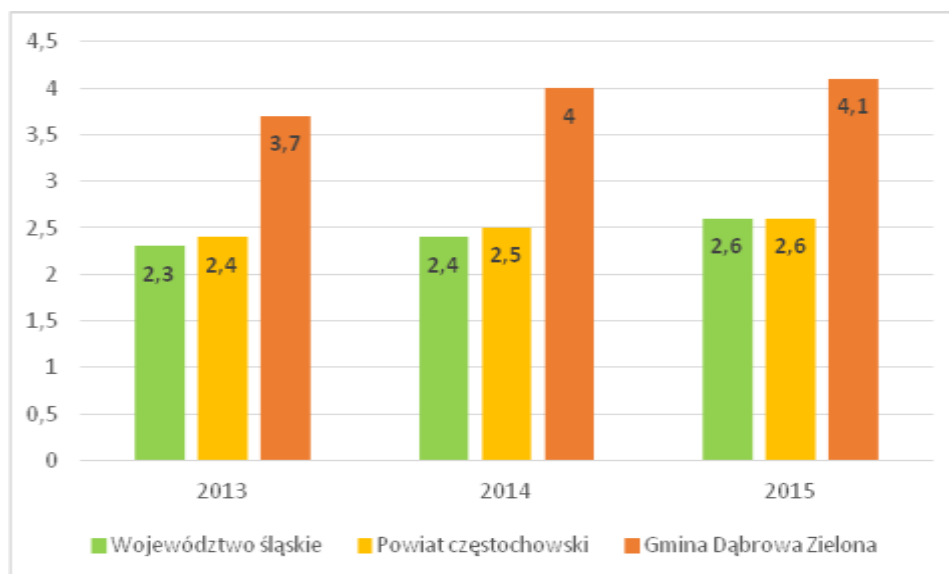
Tabela 3 Frekwencja wyborcza w wyborach bezpośrednich

Wyszczególnienie	Wybory Prezydenta RP (rok 2015)	Wybory do Parlamentu Europejskiego (rok 2014)	Wybory do Sejmu (rok 2015)	Wybory do Senatu (rok 2015)	Wybory samorządowe (rok 2014)
Polska	55,3	23,8	50,9	50,9	47,2
Województwo śląskie	55,1	23,8	16,7	16,7	43,3
Powiat częstochowski	53	17,5	14,1	14,1	55,6
Gmina Dąbrowa Zielona	49,2	13,5	13,2	13,2	62,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowa Komisja Wyborcza

W latach 2013-2015 w gminie Dąbrowa Zielona liczba działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadająca na 1000 mieszkańców stopniowo się zwiększała, co świadczy o rozwoju tego sektora. W latach 2013-2015 widoczna była wyższa wartość wskaźnika w gminie. Pod koniec badanego okresu w gminie Dąbrowa Zielona na 1000 mieszkańców przypadało 4,1 podmiotów, co oznaczało wzrost w stosunku do roku 2013 o 0,4. W powiecie częstochowskim zarejestrowano wzrost podmiotów o 0,2.

Rysunek 6. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców w latach 2013-2015

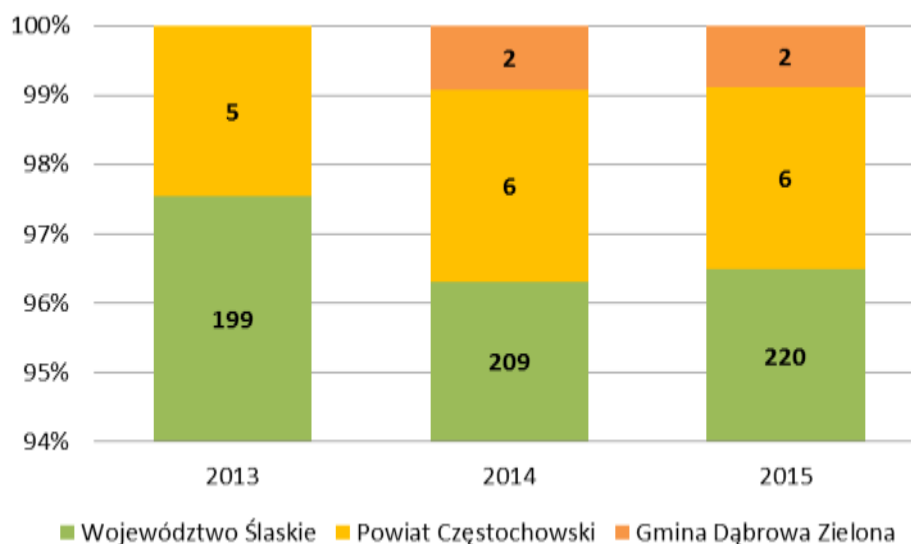

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2013-2015 w województwie śląskim widać znaczący wzrost liczby placówek stacjonarnych pomocy społecznej. Liczba ta zwiększyła się o 21 placówek. W powiecie częstochowskim liczba placówek pomocy społecznej zwiększyła się o jedną w 2014 roku.

W gminie Dąbrowa Zielona obok istniejącego od 12 września 1996r. Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Soborzycach, powstała jedna placówka stacjonarna pomocy społecznej w 2014 roku zlokalizowana w miejscowości Cielętniki.

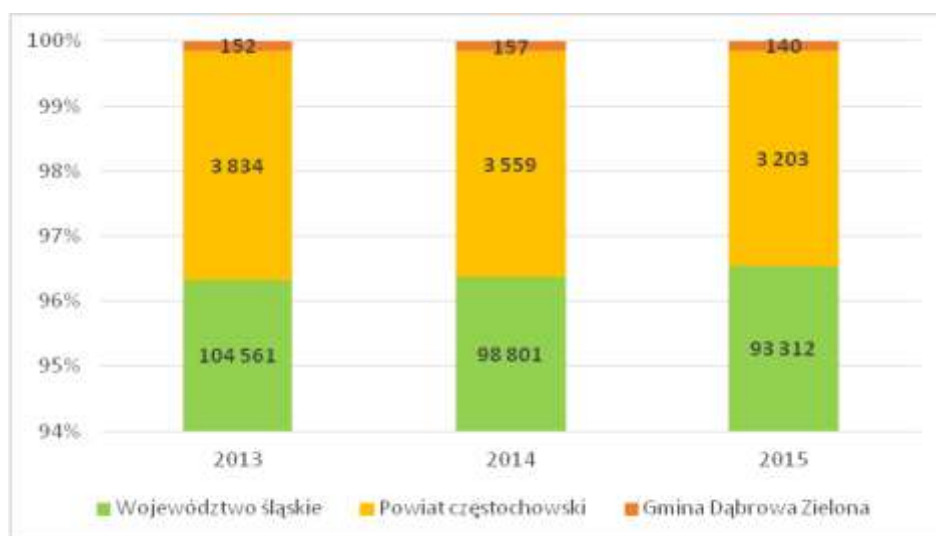
Rysunek 7. Liczba placówek stacjonarnej pomocy społecznej w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W gminie Dąbrowa Zielona na przełomie lat 2013-2015 zauważyć można tendencję spadkową liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej wg. kryterium dochodowości. W 2013 roku 152 gospodarstwa korzystały z pomocy społecznej, w 2015 roku już tylko 140. Tendencję spadkową można zaobserwować również w województwie śląskim oraz powiecie częstochowskim. Oznacza to poprawę na rynku pracy.

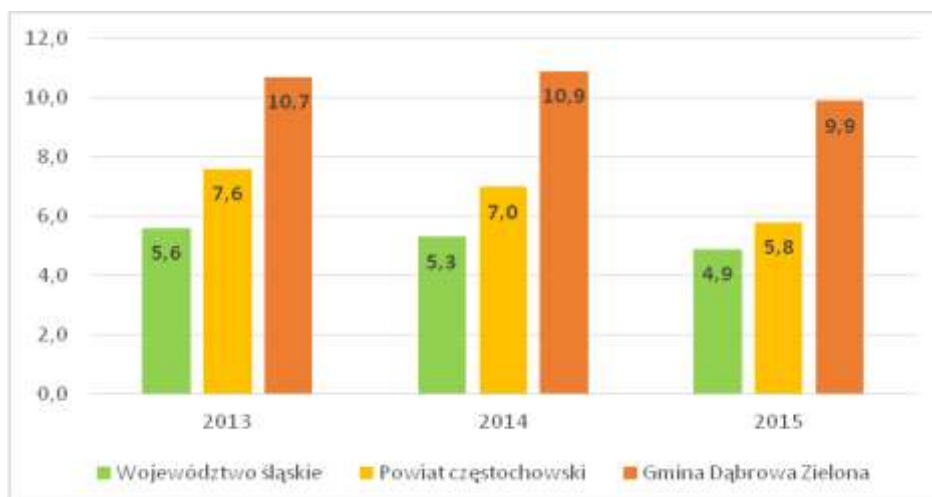
Rysunek 8. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowości w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Zasięg korzystania z pomocy społecznej na przełomie lat 2013-2015 wykazywał tendencję spadkową w gminie Dąbrowa Zielona, gdzie zmniejszył się o 0,8%. Podobna sytuacja występuje w pozostałych badanych jednostkach administracyjnych. W powiecie częstochowskim zaobserwowaną największą tendencję spadkową. W 2013 roku zasięg wynosił 7,6% i w 2015 roku spadł do 5,8%. W województwie śląskim zasięg korzystania z pomocy społecznej obniżył się 0,7%.

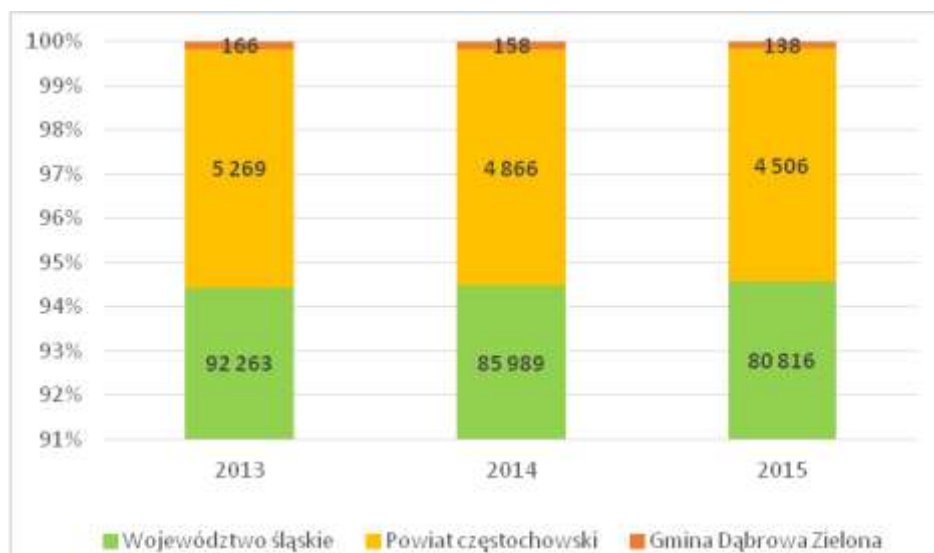
Rysunek 9. Zasięg korzystania z pomocy społecznej wg. kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku [%] w latach 2013-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Z roku na rok zmniejszała się liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych. W województwie śląskim liczba ta spadła aż o 11 447 rodzin, a w powiecie częstochowskim o 763 rodzin. Podobna sytuacja wystąpiła również w gminie Dąbrowa Zielona, gdzie liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych zmniejszyła się ze 166 rodzin w 2013 roku na 138 rodzin w roku 2015.

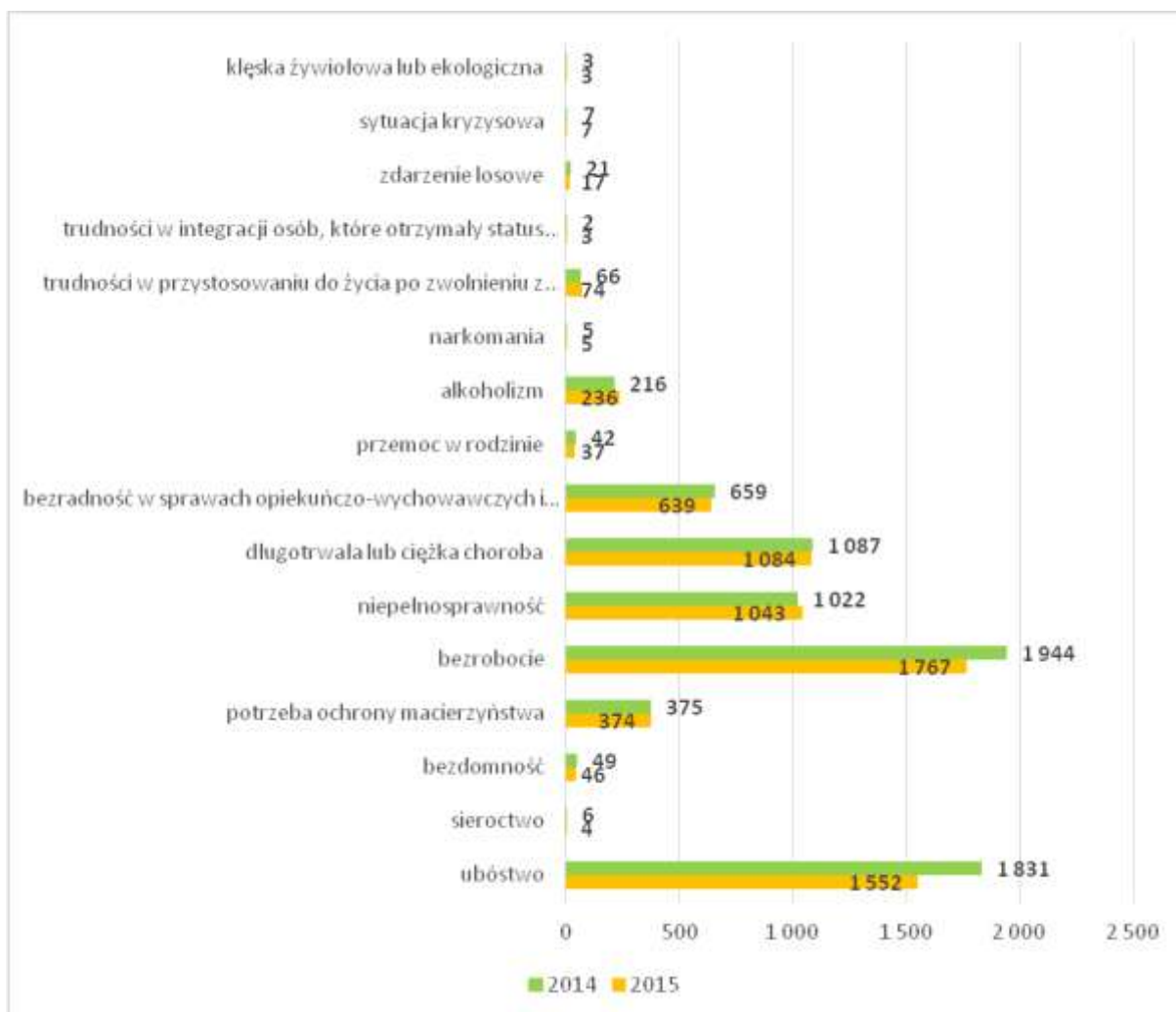
Rysunek 10. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy rodzinom w powiecie częstochowskim są bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W latach 2014-2015 zwiększyła się liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, alkoholizmu oraz trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Znaczącą tendencję spadkową charakteryzują się grupy osób korzystających z pomocy z powodu bezrobocia i ubóstwa, co w prognozach na przyszłość powoduje zmniejszenie się problemu bezrobocia i ubóstwa w powiecie częstochowskim.

Rysunek 11. Powody przyznania pomocy rodzinie w powiecie częstochowskim w latach 2014-2015

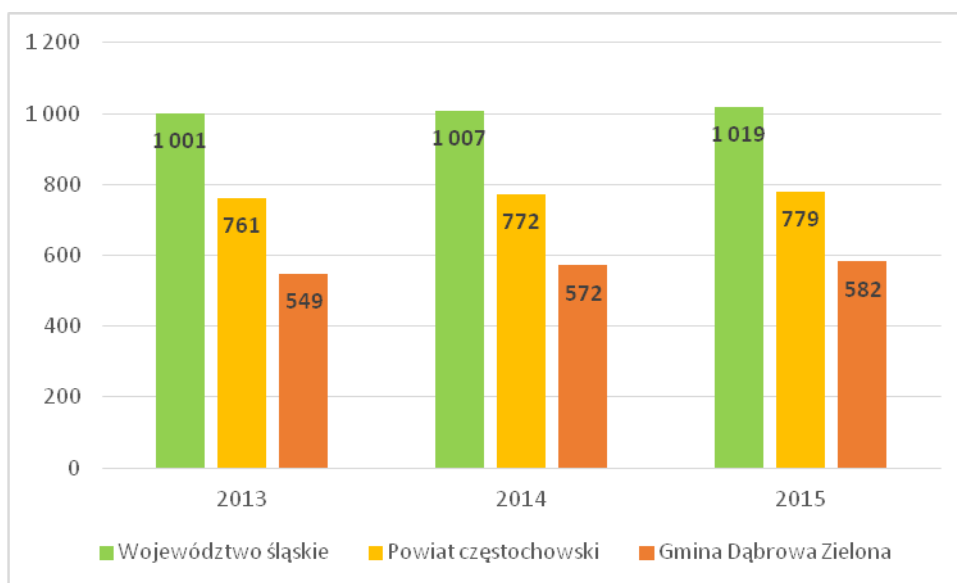

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Strefa gospodarcza

Na przestrzeni lat 2013-2015 zwiększyła się liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. osób we wszystkich badanych jednostkach administracyjnych. Najmniejszą tendencje wzrostową zaobserwowano w województwie śląskim, liczba podmiotów zwiększyła się o 18. Podobna sytuacja występowała w powiecie częstochowskim. W roku 2013 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru było 761, natomiast w roku 2015 liczba ta wynosiła 779 podmiotów. Liczba podmiotów również wzrosła o 18, jak w województwie śląskim. Szczególny wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON zaobserwowano w gminie Dąbrowa Zielona, aż o 33 podmioty. Pod koniec 2015 roku w gminie wpisanych podmiotów było 582.

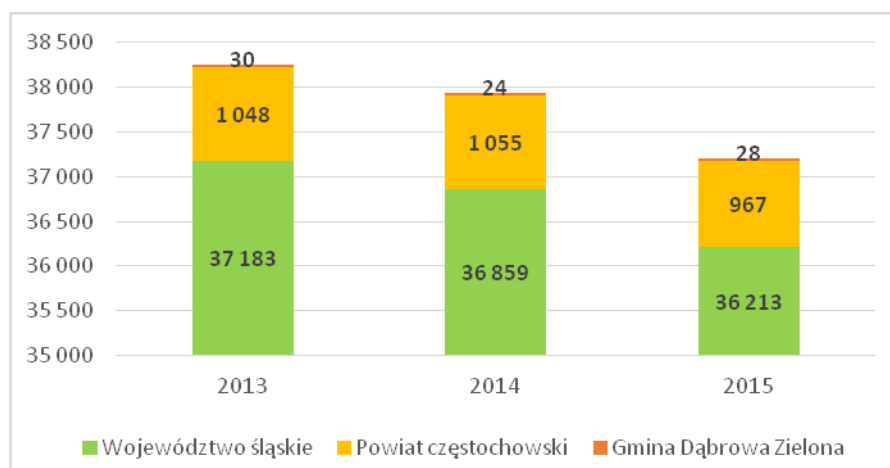
Rysunek 12. Liczba podmiotów wpisanych do rejestry REGON na 10 tys. ludności w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Na przestrzeni lat 2013-2015 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej sukcesywnie się zmniejszała we wszystkich analizowanych jednostkach administracyjnych. W województwie liczba ta zmniejszyła się o 970 podmiotów, wynosząc pod koniec 2015 roku 36 213 nowo zarejestrowanych podmiotów. Podobna sytuacja wystąpiła w powiecie częstochowskim, gdzie liczba podmiotów nowo zarejestrowanych spadła o 81. W gminie Dąbrowa Zielona na przełomie lat 2013-2015 liczba ulegała wahaniom. W 2013 roku nowo zarejestrowanych podmiotów było 30, gdzie w 2014 roku liczba ta spadła do 24. W 2015 roku odnotowano nieznaczący wzrost nowo zarejestrowanych podmiotów do 28.

Rysunek 13. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w latach 2013-2015

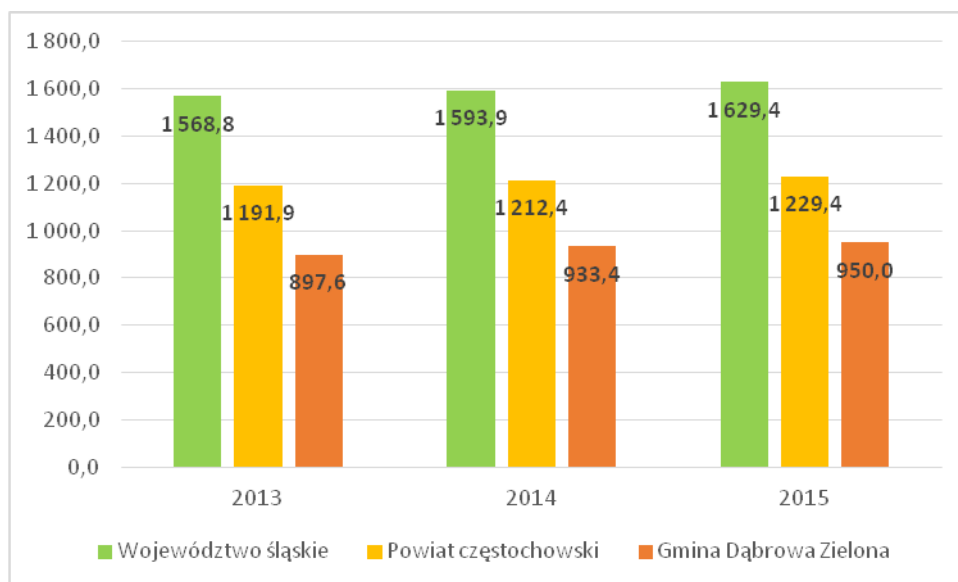

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Liczba podmiotów gospodarki narodowej według klas wielkości na 10 tys. mieszkańców danego obszaru na przełomie lat 2013-2015 w analizowanych jednostkach administracyjnych wyrażała tendencję wzrostową. W województwie śląskim liczba tych podmiotów wzrosła

o 60,6. W 2013 roku w powiecie częstochowskim podmiotów wg klas wielkości odnotowano 1 191,9. Liczba ta wzrosła o 37,5 i w roku 2015 wyniosła 1 229,4. Największą tendencję wzrostową zaobserwowano w gminie Dąbrowa Zielona. Liczba podmiotów wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w gminie w wieku produkcyjnym wzrosła o 52,4 podmioty. Pod koniec 2015 roku liczba podmiotów w gminie wynosiła 950.

Rysunek 14. Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2013-2015

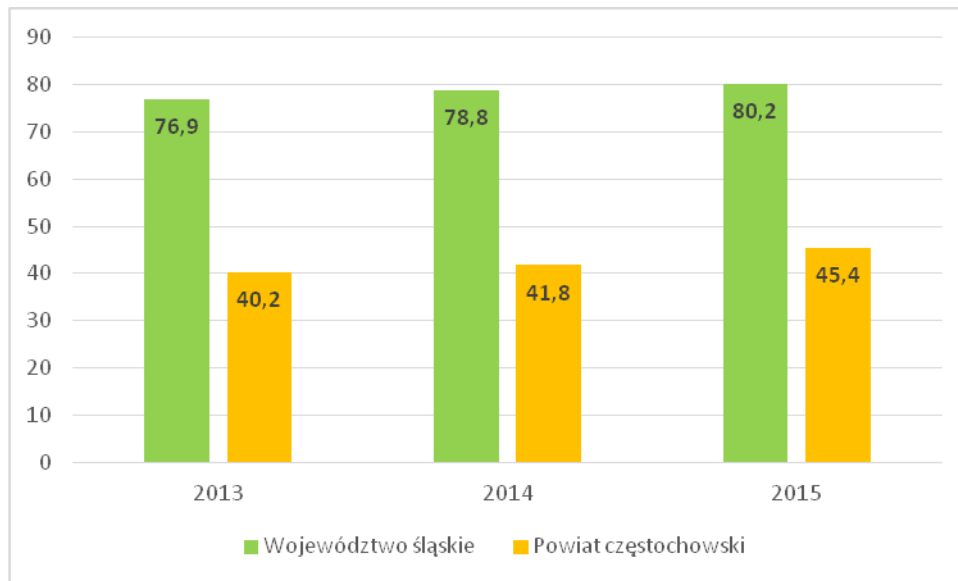

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Strefa środowiskowa

Z roku na rok coraz więcej osób korzysta z oczyszczalni ścieków w analizowanych jednostkach administracyjnych. W latach 2013-2015 w województwie śląskim % ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków do ogółu ludności zamieszkującej województwo zwiększył się o 3,3. W powiecie częstochowskim w 2013 roku odnotowano 40,2% osób korzystających z oczyszczalni ścieków. W Gminie Dąbrowa Zielona w 2015r. powstała oczyszczalnia ścieków i pierwszy odcinek sieci kanalizacji w miejscowości Sw. Anna.

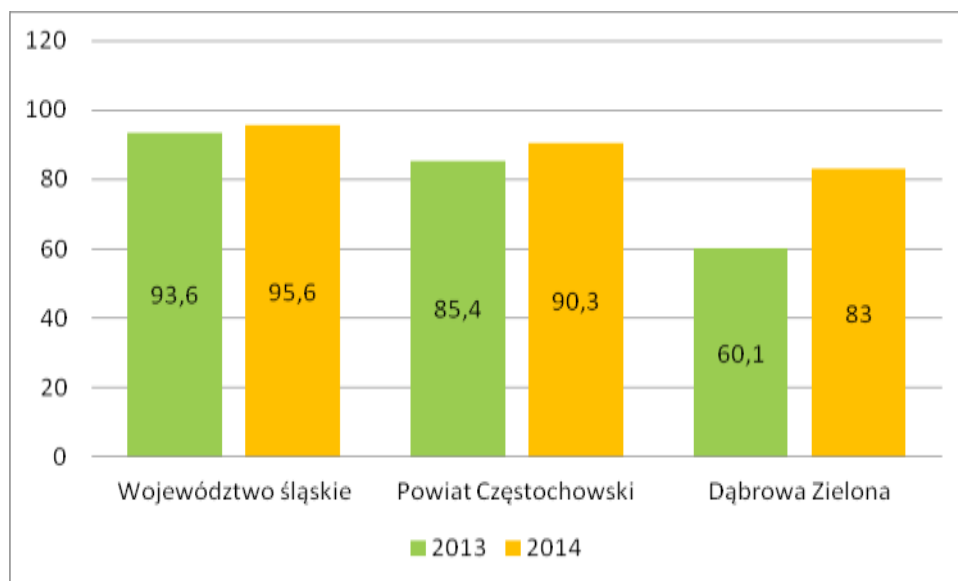
Rysunek 15. Liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W przypadku liczby osób które korzystają z sieci wodociągowej na terenie gminy Dąbrowa Zielona, odnotowano bardzo duży wzrost.

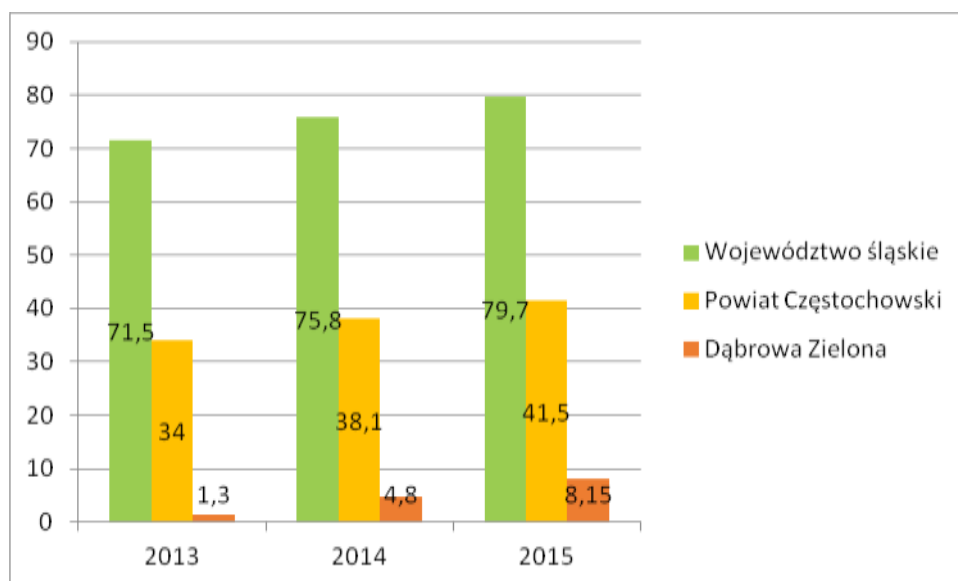
Rysunek 16. Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej w % do ogółu ludności w lata 2013-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

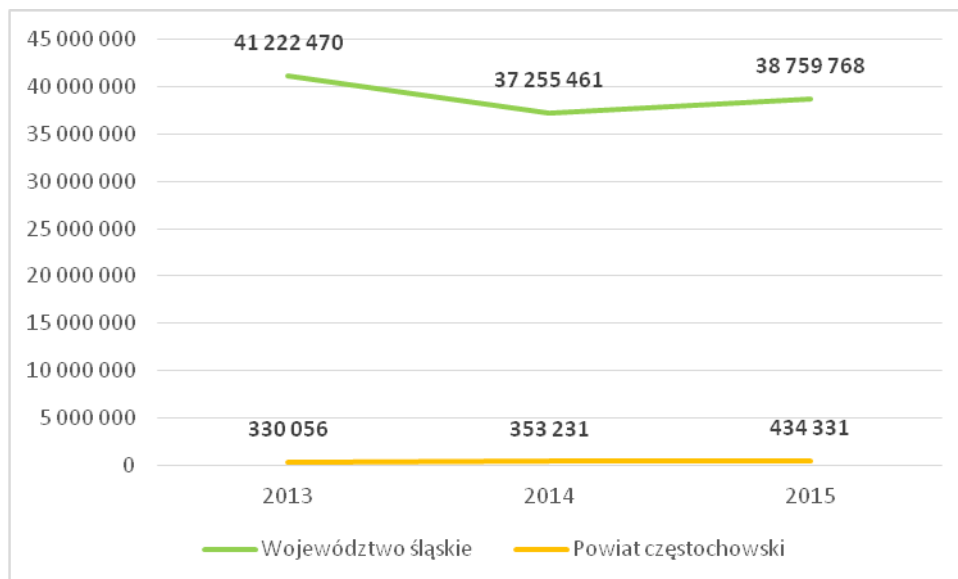
Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej również zwiększyła się w Dąbrowie Zielonej z 1,3% do 8,15%, wzrost odnotowano również w powiecie oraz w województwie śląskim.

Rysunek 17. Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % do ogółu ludności w lata 2013-2015

W obszarze województwa śląskiego emisja zanieczyszczeń gazowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2013-2015 wykazała tendencje spadkową. Pod koniec 2015 roku odnotowano 38 759 768 t/rok emitowanych zanieczyszczeń gazowych. Wartość ta spadła od 2013 roku o 2 462 702 t/rok. Natomiast odwrotna sytuacja dotyczy powiatu częstochowskiego. Emisja zanieczyszczeń gazowych na przetłomie analizowanych lat zwiększyła się aż o 104 275 t/rok.

Rysunek 18. Emisja zanieczyszczeń gazowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2013-2015

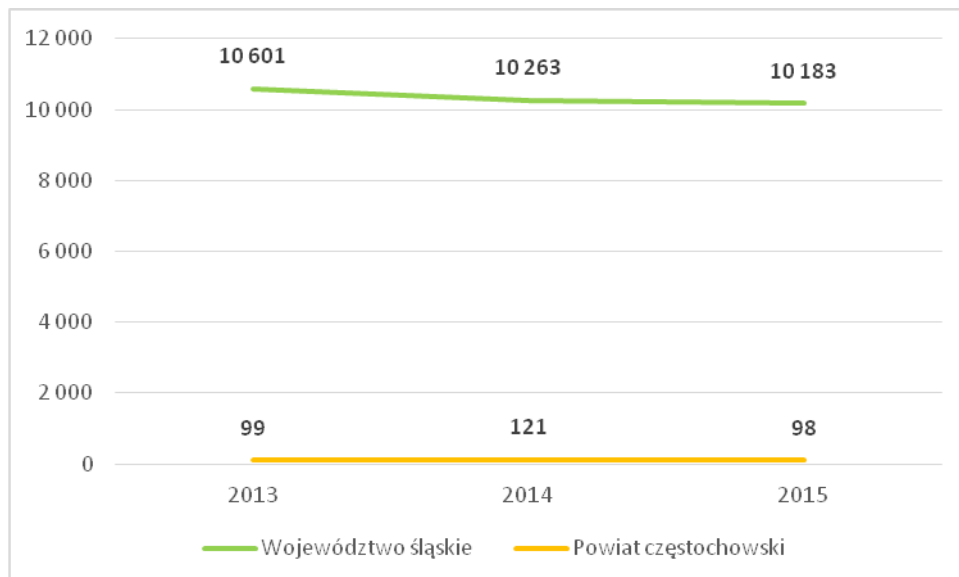

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

W przypadku emisji zanieczyszczeń pyłowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2013-2015 na obszarze województwa śląskiego również odnotowano spadek. Pod koniec 2015 roku w województwie śląskim emitowano 10 183 t/rok zanieczyszczeń pyłowych.

Natomiast wahania odnotowano w powiecie częstochowskim. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w 2013 roku wynosiła 99 t/rok. W 2014 roku wzrosła do 121 t/rok i ostatecznie pod koniec 2015 roku spadła do 98 t/rok.

Rysunek 19. Emisja zanieczyszczeń pyłowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Gmina Dąbrowa Zielona jest gminą wiejską. Użytki rolne zajmują ogółem 59% powierzchni całej gminy. Grunty leśne razem stanowią 34% całego obszaru gminy. Najmniejszą część gminy zajmują grunty pod wodami, 1% powierzchni całkowitej gminy. Pozostałe grunty, w tym zabudowane, niezabudowane, drogi, nieużytki i inne zajmują 6% powierzchni gminy.

Tabela 4. Struktura użytkowa gruntów na 2006 rok.

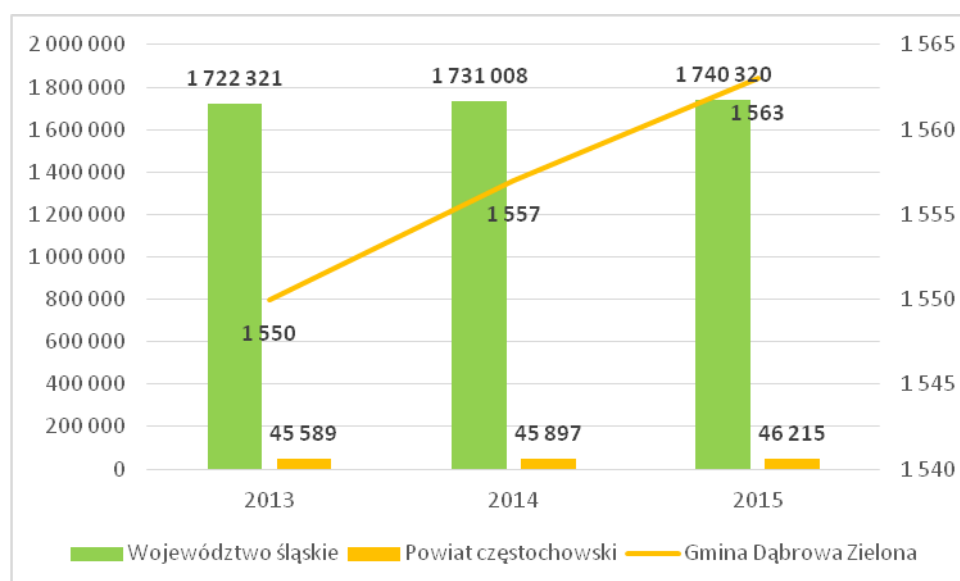
Rodzaj gruntu	Powierzchnia [ha]	% w ogólnej powierzchni gminy
Użytki rolne		
Grunty orne	3552,887	35
Sady	53,4002	1
Łąki trwałe	1917,474	19
Pastwiska trwałe	391,4213	4
<i>Użytki rolne ogółem</i>	<i>5915,183</i>	<i>59</i>
Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia		
<i>Grunty leśne razem</i>	<i>3410,6820</i>	<i>34</i>
Grunty pod wodami		
Wody stojące	48,4446	0
Wody płynące	19,72	0
Rowy	53,8023	1
<i>Grunty pod wodami razem</i>	<i>121,9669</i>	<i>1</i>
Pozostałe grunty w tym: zabudowane, niezabudowane, drogi, nieużytki i inne		
<i>Ogółem</i>	<i>585,1681</i>	<i>6</i>

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urzędu Gminy Dąbrowa Zielona

Sfera techniczna

W latach 2013-2015 w województwie śląskim odnotowano zwiększającą się liczbę zasobów mieszkaniowych. Wzrosła ona o 17 999 mieszkań, wynosząc pod koniec 2015 roku 1 740 320 zasobów mieszkaniowych. W powiecie częstochowskim liczba zasobów mieszkaniowych również wzrastała w analizowanym okresie czasu. Pod koniec 2015 roku odnotowano 46 215 zasobów mieszkaniowych. Podobną tendencję zaobserwowano w Gminie Dąbrowa Zielona. Z 1 550 zasobów mieszkaniowych w 2013 roku, liczba ta wzrosła do 1 563 pod koniec roku 2015.

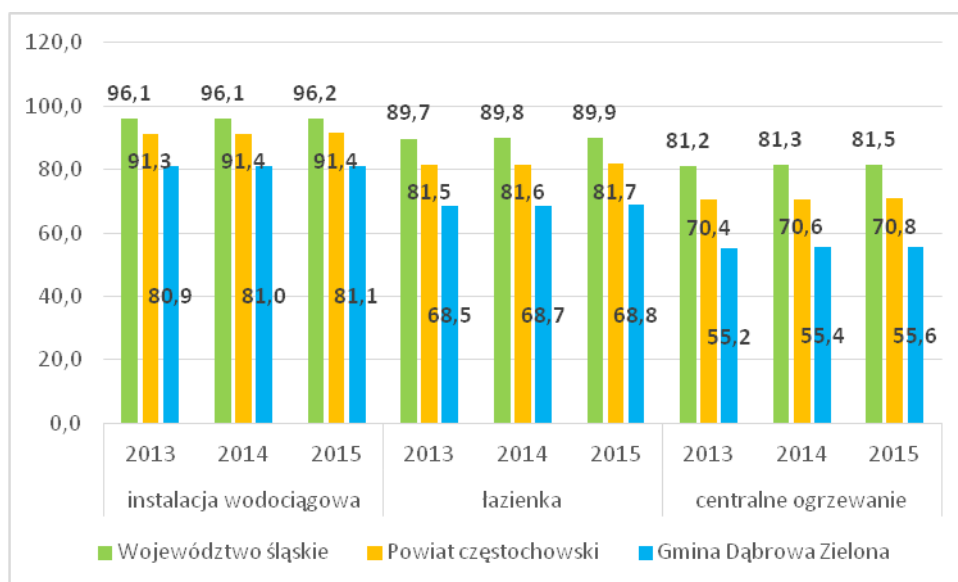
Rysunek 20. Zasoby mieszkaniowe ogółem w latach 2013-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Na przełomie lat 2013-2015 na wsiach analizowanych obszarów zaobserwowano niewielki wzrost mieszkań wyposażonych w instalację wodociągową, łazienkę, czy centralne ogrzewanie. W województwie śląskim w badanym okresie czasu mieszkań wyposażonych w instalację wodociągową przybyło 0,1%, w łazienkę 0,2% oraz w centralne ogrzewanie 0,3%. Podobna sytuacja została odnotowana w powiecie częstochowskim. Mieszkań wyposażonych w instalację wodociągową przybyło 0,1%, w łazienkę 0,2% oraz w centralne ogrzewanie 0,4%. W gminie Dąbrowa Zielona sytuacja kształtowała się podobnie jak na pozostałych analizowanych obszarach. Mieszkań wyposażonych w instalację wodną przybyło 0,2%, w łazienkę 0,3% i w centralne ogrzewanie 0,4%.

Rysunek 21. Mieszkania wyposażone w instalacje wodociągową, łazienkę, centralne ogrzewanie w % ogółu mieszkań w latach 2013-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych GUS

Podsumowanie

Sfera społeczna

Demografia

Gmina Dąbrowa Zielona zmaga się z niepokojącymi problemami demograficznymi. Obrazuje to przede wszystkim zmniejszająca się liczba mieszkańców gminy, występują zmiany w strukturze ekonomicznych grup wieku. Zjawiska te znamionują proces starzenia się społeczeństwa, który będzie wyzwał konieczność stworzenia odpowiedniej infrastruktury towarzyszącej. Według danych GUS proces wyludniania gminy będzie postępował. Natomiast prognoza ludnościowa na lata 2015-2050 w powiecie częstochowskim wskazuje, że liczba mieszkańców w roku 2050 spadnie do 127 717.

Rynek pracy

Badanie bezrobocia na rynku pracy w gminie Dąbrowa Zielona wskazuje, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych z roku na rok zmniejsza się. W analizowanym okresie liczba ta spadła o 85 zarejestrowanych osób. Analiza liczby zarejestrowanych bezrobotnych uwidacznia dysproporcje płci w tym zakresie i wskazuje na dominację mężczyzn wśród osób bezrobotnych w całym analizowanym okresie (tj.2013-2015), mimo zmniejszającej się dysproporcji. Pod koniec 2015 roku zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn było 177, a kobiet 149.

Bezpieczeństwo społeczne

Negatywnymi zjawiskami występującymi na terenie województwa śląskiego, w tym powiatu częstochowskiego są przestępstwa. Na przestrzeni analizowanych lat 2013-2015 liczba przestępstw sukcesywnie zmniejszała się. Poziom bezpieczeństwa stanowi jeden z najważniejszych elementów definiujący poziom jakości życia. Bezpieczeństwo nie jest czymś trwałym, dlatego należy dążyć stale do zapewnienia jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa. W perspektywie 2017-2022 planuje się działania mające na celu podwyższenie standardu i bezpieczeństwa mieszkańców m. in. poprzez modernizację infrastruktury drogowej, budowę chodników i modernizację oświetlenia ulicznego wraz z monitoringiem miejsc publicznych.

Uczestnictwo w życiu publicznym

Mimo wzrostu liczby organizacji pozarządowych gminę Dąbrowa Zielona cechuje niewielki stopień aktywności społeczeństwa, wyjątek stanowi frekwencja do wyborów samorządowych, która była znacznie wyższa niż w powiecie częstochowski, województwie śląskim a nawet w kraju. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadająca na 1000 mieszkańców w gminie Dąbrowa Zielona w analizowanych latach (t.j. 2013-2015) jest znacznie wyższa niż w powiecie częstochowskim, czy województwie śląskim. Wzrost aktywności obywateli w tym zakresie jest istotny dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które stanowi bazę dla wzmocnienia i rozkwitu społeczności lokalnych. Istotne jest w najbliższej perspektywie podejmowanie działań wpierających sektor NGO, fundacje, stowarzyszenia, poprzez dostępność do lokali, organizację wydarzeń mających na celu pobudzenie aktywności (klub seniora). Dzięki działającym fundacjom, stowarzyszeniom, pobudzaniem aktywności mieszkańców liczba gospodarstw korzystająca z pomocy społecznej z roku na rok się zmniejszała. Najbardziej popularniejszymi powodami przyznania takiej pomocy było bezrobocie i ubóstwo. W analizowanym okresie tego typu problemy w społeczeństwie zaczęły się zmniejszać. W Gminie Dąbrowa Zielona w 2016r. powstał Dzienny Dom Senior Wigor, a w 2013r. i 2016 dwie spółdzielnie Socjalne Przyszłość i Dąbrowa.

Sfera gospodarcza

Rozwinięta gospodarka jest ważnym komponentem sprawnie funkcjonującej gminy. Diagnoza wykazała, że gminę Dąbrowa Zielona charakteryzuje wzrost podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Natomiast w badanym okresie malała liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej. W roku 2015 odnotowano mniej podmiotów w porównaniu do roku 2013. Zjawisko to nie znalazło odzwierciedlenia w analizowanych wskaźnikach gospodarki narodowej. Odnotowano również wzrost liczby podmiotów gospodarki wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. Identyfikacja negatywnego zjawiska w sferze gospodarczej jest istotna ze względu na fakt, że ma ona wpływ na kondycję społeczno-ekonomiczną jednostek terytorialnych. Przeobrażenia w sferze gospodarczej determinują kierunek i dynamikę procesów w pozostałych sferach. Należy tutaj wskazać przekształcenia środowiska naturalnego, zmiany na rynku pracy, sytuację mieszkaniową oraz kondycję finansową jednostek samorządu terytorialnego. Wśród mechanizmów wsparcia przedsiębiorstw zaliczyć można stałe poszukiwania nowych inwestorów poprzez promocję terenów inwestycyjnych.

Sfera środowiskowa

W analizowanym okresie (t.j. 2013-2015) odnotowano zwiększenie się ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w powiecie częstochowskim o 5,2%. Podobnie odnotowano dla województwa śląskiego, gdzie liczba ludności wzrosła o 3,3%. Niepokojąca natomiast jest emisja zanieczyszczeń gazowych powietrza. Po mimo, że w województwie śląskim odnotowano spadek emitowanych zanieczyszczeń, w powiecie częstochowskim odnotowano wzrost o 104 275 t/rok. Podobna sytuacja dotyczy analizowanej emisji zanieczyszczeń pyłowych powietrza. W województwie odnotowano spadek emisji tych zanieczyszczeń, natomiast w powiecie częstochowskim zaobserwowano wahania. W 2013 roku emisja wynosiła 99 t/rok i wzrosła do 121 t/rok w 2014 roku. Pod koniec roku 2015 odnotowano spadek do 98 t/rok.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Gmina Dąbrowa Zielona jest gminą wiejską. Największą powierzchnię terenu zajmują użytki rolne oraz grunty leśne. Rozwój tej gminy powinien być nakierunkowany na I sektor gospodarki narodowej.

Sfera techniczna

W latach 2013-2015 na terenie gminy Dąbrowa Zielona zaobserwowano wzrost nowo powstających budynków, w tym również budynków mieszkalnych. Podobna sytuacja została odnotowana w powiecie częstochowskim i województwie śląskim. We wszystkich analizowanych jednostkach terytorialnych odnotowano niewielki wzrost mieszkań

wyposażonych w instalację wodociągową, łazienkę, czy centralne ogrzewanie. W przypadku gminy Dąbrowa Zielona pod koniec 2015 roku odnotowany stosunkowo niski wskaźnik mieszkań wyposażonych w centralnie ogrzewanie oraz łazienkę. Na terenie gminy tylko 68,8% mieszkań wyposażonych jest w łazienkę, a 55,6% w centralne ogrzewanie. Widoczna sytuacja sygnalizująca o potrzebie zmian w tym obszarze

DIAGNOZA

Sfera społeczna

Analiza sfery społecznej stanowi fundamentalną część opisu badanej zbiorowości pozwalająca na diagnozę obecnego stanu i prognozowanie oraz planowanie przyszłych zmian. Największym potencjałem rozwojowym danego obszaru jest jego kapitał ludzki. Dlatego też w prezentowanej diagnozie skupiono uwagę na analizie społecznych obszarów takich jak: ubóstwo, problemy społeczne, bezpieczeństwo publiczne, demografia, aktywność społeczna, edukacja. Wymienione kategorie tworzą katalog podstawowej wiedzy na temat wybranej zbiorowości, pozwalają także na identyfikację problemów z jakimi potencjalnie może borykać się badana społeczność. Wśród sołectw, na których zidentyfikowano najwięcej problemów związanych ze zjawiskiem bezrobocia, należą: Borowce, Cielętniki, Dąbek, Lipie, Olbrachcice, Raczkowice-Kolonia, Święta Anna, Ulesie, Zaleszczyzny.

Tabela 5. Liczba osób bezrobotnych

LP	Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba wskaźników powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	18,87	16,98	3,77	3,77	4
2	Cielętniki	14,91	11,27	1,45	7,64	3
3	Cudków	1,89	0,00	1,89	0,00	0
4	Dąbek	12,20	10,98	3,66	2,44	3
5	Dąbrowa Zielona	9,64	6,86	2,78	2,94	0
6	Lipie	20,00	16,00	2,00	2,00	2
7	Nowa Wieś	4,94	2,47	1,23	0,00	0
8	Olbrachcice	17,69	10,83	7,58	3,61	4
9	Raczkowice	6,40	4,80	2,40	1,60	0
10	Raczkowice-Kolonia	8,20	6,56	0,00	3,28	1
11	Soborzyce	10,48	6,90	3,10	2,38	0

12	Święta Anna	18,05	9,77	6,77	1,50	3
13	Ulesie	6,91	4,07	4,07	1,22	1
14	Zaleszczyzny	19,23	13,46	3,85	7,69	4
Gmina Dąbrowa Zielona		11,59	7,94	3,45	3,06	-

Źródło: opracowanie grupa BST

Tabela poniżej prezentuje liczbę osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej, w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźniki powyżej wartości referencyjnej oznaczają negatywne zjawiska. Wśród sołectw, które borykają się z największą liczbą osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej, należy zaliczyć: Cielętniki, Cudków, Lipie, Soborzyce. Należy zaznaczyć, iż często wysokie wskaźniki wśród osób bezrobotnych przekładają się na wysoką liczbę osób korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 6. Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających świadczeń z pomocy społecznej

LP	Sołectwo	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających świadczeń z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wskazań powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	1,00	0
2	Cielętniki	1,66	1
3	Cudków	1,23	1
4	Dąbek	0,74	0
5	Dąbrowa Zielona	0,87	0
6	Lipie	4,65	1
7	Nowa Wieś	0,76	0
8	Olbrachcice	0,24	0
9	Raczkowice	0,00	0
10	Raczkowice-Kolonia	0,00	0
11	Soborzyce	1,55	1
12	Święta Anna	1,07	0
13	Ulesie	0,50	0
14	Zaleszczyzny	0,00	0
Gmina Dąbrowa Zielona		0,97	-

Źródło: opracowanie grupa BST

Podczas diagnozy analizie poddano także liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców, saldo migracji oraz przyrost naturalny. Wartości dotyczące liczby ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowane niższe niż średnia gminy odnotowano w sołectwach: Cielętniki, Cudków, Dąbrowa Zielona, Nowa Wieś, Olbrachcice, Raczkowice-Kolonia, Soborzyce, Święta Anna, Zaleszczyzny. W wymienionych sołectwach występują również niższe wartości niż dla gminy wartości salda migracji bądź przyrostu naturalnego.

Analizowane wskaźniki potwierdzają jednocześnie, iż sołectwa borykające się z problemami nadwyżki liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, bądź ujemnym przyrostem naturalnym w połączeniu ze zjawiskiem demograficznym gminy budzi niepokój występowania zjawiska starzenia się społeczeństwa.

Tabela 7. Ludność w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców, saldo migracji oraz przyrost naturalny

Lp.	Sołectwo	Ludność w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Saldo migracji	Przyrost naturalny	Liczba wskazań powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	57,00	0,00	2,86	0
2	Cielętniki	36,10	0,97	0,93	2
3	Cudków	35,80	1,32	1,21	2
4	Dąbek	37,04	0,76	0,74	1
5	Dąbrowa Zielona	34,02	1,44	0,53	3
6	Lipie	52,33	0,00	0,00	1
7	Nowa Wieś	35,61	0,82	0,00	2
8	Olbrachcice	34,45	2,20	0,24	3
9	Raczkowice	38,35	0,01	0,48	1
10	Raczkowice Kolonia	35,35	1,03	0,98	2
11	Soborzyce	35,29	0,95	0,60	3
12	Święta Anna	26,20	0,00	0,52	2
13	Ulesie	38,94	0,76	0,98	0
14	Zaleszczyzny	35,71	2,38	1,17	2
Gmina Dąbrowa Zielona		36,11	0,90	0,80	-

Źródło: opracowanie grupa BST

Komenda Policji udostępniła również dane dotyczące liczby przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczby przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczby wypadków i kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Najwyższe wartości tych wskaźników odnotowano w sołectwach: Borowce, Cielętniki, Dąbek, Dąbrowa Zielona, Lipie, Nowa Wieś, Olbrachcice, Raczkowice, Święta Anna, Ulesie. Wartości wyższe od średniej referencyjnej dla gminy, oznaczają zjawiska negatywne. Należy dążyć do zmniejszania obu wskaźników.

Tabela 8. Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w przeliczeniu na 100 mieszkańców i liczba wypadków i kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Lp.	Sołectwo	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wypadków i kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wskazań powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	2,00	0,00	0,00	1
2	Cielętniki	0,71	0,24	0,48	2
3	Cudków	1,23	0,00	0,00	0
4	Dąbek	0,00	0,00	0,74	1
5	Dąbrowa Zielona	1,52	0,22	0,11	2
6	Lipie	2,33	0,00	0,00	1
7	Nowa Wieś	2,27	0,00	0,00	1
8	Olbrachcice	1,91	0,72	0,24	2
9	Raczkowice	0,49	0,00	3,40	1
10	Raczkowice Kolonia	0,00	0,00	0,00	0
11	Soborzyce	1,08	0,00	0,15	0
12	Święta Anna	3,21	1,07	0,53	3
13	Ulesie	1,26	0,00	0,75	1
14	Zaleszczyzny	0,00	0,00	0,00	0
Gmina Dąbrowa Zielona		1,33	0,20	0,43	-

Źródło: opracowanie grupa BST

Tabela poniżej prezentuje frekwencję wyborczą w wyborach prezydenckich w 2015 roku w II turze. Wskaźniki poniżej wartości referencyjnej oznaczają negatywne zjawiska. Wśród sołectw, które borykają się z najmniejszą liczbą osób aktywnych publicznie, należy zaliczyć: Borowce, Cielętniki, Dąbek, Olbrachcice, Święta Anna, Ulesie.

Tabela 9. Frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich w 2015 r. (II tura)

Lp.	Sołectwo	Frekwencja w wyborach prezydenckich 2015 r. (II tura)	Liczba wskazań powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	42,93%	1
2	Cielętniki	45,90%	1
3	Cudków	53,94%	0
4	Dąbek	42,93%	1
5	Dąbrowa Zielona	53,10%	0
6	Lipie	53,10%	0
7	Nowa Wieś	53,10%	0
8	Olbrachcice	42,93%	1
9	Raczkowice	53,10%	0
10	Raczkowice Kolonia	53,10%	0
11	Soborzyce	53,94%	0
12	Święta Anna	42,93%	1
13	Ulesie	42,93%	1
14	Zaleszczyzny	53,94%	0
Gmina Dąbrowa Zielona		49,24%	-

Źródło: opracowanie grupa BST

W gminie Dąbrowa Zielona funkcjonuje jedno gimnazjum, dlatego analiza zdawalności egzaminów gimnazjalnych odniesiona została do średnich wyników w powiecie częstochowskim oraz w województwie śląskim. Uczniowie gimnazjum w gminie Dąbrowa Zielona uzyskali niższe średnie wyniki niż średni wynik dla powiatu częstochowskiego w egzaminie z języka polskiego, historii i WOS-u, języka angielskiego, matematyki oraz z przedmiotów przyrodniczych. Należy zaznaczyć, iż wszystkie średnie wyniki egzaminów w gminie Dąbrowa Zielona były niższe niż średnie wyniki egzaminu w województwie śląskim. Szczegółowe dane dotyczące średnich wyników egzaminu gimnazjalnego zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 10. Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów

	Język Polski	Historia i WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Język Angielski
Dąbrowa Zielona	63,41%	53,59%	44,86%	46,64%	56,11%
Powiat częstochowski	70,15%	56,49%	47,07%	50,21%	59,40%
Woj. Śląskie	68,71%	55,92%	47,78%	50,76%	65,33%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Podsumowanie – sfera społeczna

Do analizy sfery społecznej wykorzystano następujące wskaźniki, zawarte w tabeli poniżej.

Tabela 11. Wskaźniki sfery społecznej

Lp.	Wskaźnik
1	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
2	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
3	Liczba osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
4	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
5	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających świadczeń z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców
6	Ludność w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców
7	Saldo migracji
8	Przyrost naturalny
9	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców
10	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w przeliczeniu na 100 mieszkańców
11	Liczba wypadków i kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
12	Frekwencja w wyborach prezydenckich 2015 r. (II tura)
13	Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2016 r.

Źródło: opracowanie grupa BST

W celu wskazania jednostek pomocniczych, w których występuje wysokie bądź bardzo wysokie nasilenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej dokonano syntetycznej oceny stopnia nasilenia negatywnych zjawisk. W przypadku kryterium społecznego w celu dokonania syntetycznej oceny zaliczono wszystkie wskaźniki dla danej sfery, których wartość uznano za wysoką lub bardzo wysoką. Tabela prezentuje wartości poszczególnych analizowanych wskaźników oraz wartość wskaźnika syntetycznego Perkala z podziałem gminy Dąbrowa Zielona na poszczególne sołectwa. Sołectwa znajdujące się w stanie kryzysowym: Cielętniki, Dąbek, Lipie, Olbrachcice, Święta Anna, Zaleszczyzny.

Tabela 12. Sfera społeczna – wskaźnik syntetyczny Perkala

LP	Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających świadczeń z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Ludność w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Saldo migracji	Przyrost naturalny	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wypadków i kolizji drogowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Frekwencja w wyborach prezydenckich 2015 r. (II tura)	Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2016 r.	Syntetyczny wskaźnik Perkala
1	Borowce	0,938	1,000	0,498	0,491	0,215	0,000	0,000	0,000	0,623	0,000	0,000	1,000	1,000	5,764
2	Cielętniki	0,719	0,664	0,192	0,993	0,357	0,678	0,408	0,675	0,222	0,222	0,000	0,730	1,000	6,860
3	Cudków	0,000	0,000	0,249	0,000	0,265	0,688	0,555	0,577	0,385	0,000	0,000	0,000	1,000	3,719
4	Dąbek	0,569	0,646	0,483	0,317	0,159	0,648	0,319	0,741	0,000	0,000	0,198	1,000	1,000	6,081
5	Dąbrowa Zielona	0,428	0,404	0,366	0,382	0,186	0,746	0,605	0,815	0,473	0,203	0,116	0,076	1,000	5,801
6	Lipie	1,000	0,942	0,264	0,260	1,000	0,152	0,000	1,000	0,725	0,000	0,311	0,076	1,000	6,730
7	Nowa Wieś	0,168	0,145	0,163	0,000	0,163	0,695	0,345	1,000	0,708	0,000	0,202	0,076	1,000	4,666
8	Olbrachcice	0,872	0,638	1,000	0,469	0,051	0,732	0,924	0,916	0,596	0,671	0,192	1,000	1,000	9,063
9	Raczkowice	0,249	0,283	0,317	0,208	0,000	0,606	0,004	0,832	0,151	0,000	0,259	0,076	1,000	3,985
10	Raczkowice-Kolonia	0,348	0,386	0,000	0,426	0,000	0,703	0,433	0,657	0,000	0,000	0,000	0,076	1,000	4,030
11	Soborzycze	0,474	0,407	0,408	0,310	0,333	0,705	0,399	0,790	0,338	0,000	0,000	0,000	1,000	5,163
12	Święta Anna	0,892	0,576	0,893	0,195	0,230	1,000	0,000	0,818	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	9,604
13	Ulesie	0,277	0,239	0,536	0,159	0,108	0,586	0,319	0,657	0,392	0,000	0,134	1,000	1,000	5,408
14	Zaleszczyzny	0,958	0,793	0,507	1,000	0,000	0,691	1,000	0,591	0,000	0,000	0,000	0,000	1,000	6,540
Gmina Dąbrowa Zielona		0,536	0,467	0,455	0,397	0,209	0,678	0,379	0,719	0,414	0,191	0,143	0,427	1,000	6,016

Mapa 3. Sfera społeczna- wskaźnik syntetyczny Perkala

Źródło: opracowanie grupa BST

Sfera gospodarcza

Monitoring potencjału rozwoju ekonomiczno-gospodarczego i analiza sytuacji zastanej są niezwykle ważne w kontekście planowanych działań, w ramach procesu rewitalizacji. Analizie poddany został obszar przedsiębiorczości w gminie Dąbrowa Zielona. Siłą rozwojową każdego sołectwa jest jej kondycja ekonomiczno-gospodarcza. Wyznaczanie obszarów stanowiących o problematycznym charakterze gminy, pozwoli na dokonanie zmian, pozwalających w przyszłości ograniczyć bariery rozwojowe gminy. Skuteczne zaplanowanie przemian w lokalnej gospodarce zwiększy jej konkurencyjność i atrakcyjność dla pracowników oraz potencjalnych inwestorów.

Podczas diagnozy sfery gospodarczej w gminie Dąbrowa Zielona wzięto pod uwagę liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbę podmiotów gospodarczych (przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolne) zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczbę podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON w 2016 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Gmina Dąbrowa Zielona boryka się z negatywnymi zjawiskami strefy gospodarczej.

Tabela 13. Wskaźniki sfery gospodarczej

Lp.	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych (przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolne) zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON w 2016 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba wskaźnik powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	35,00	10,00	1,00	3
2	Cielętniki	29,69	9,98	0,24	2
3	Cudków	20,99	4,94	0,00	2
4	Dąbek	45,19	8,89	0,74	1
5	Dąbrowa Zielona	36,94	18,53	0,76	1
6	Lipie	34,88	4,65	0,00	2
7	Nowa Wieś	33,33	8,33	0,00	2
8	Olbrachcice	48,80	25,12	1,91	1
9	Raczkowice	39,81	12,14	1,46	2
10	Raczkowice Kolonia	34,34	10,10	1,01	3
11	Soborzyce	37,31	9,91	0,46	2
12	Święta Anna	39,57	20,86	1,60	1
13	Ulesie	33,92	7,79	0,75	2
14	Zaleszczyzny	50,00	11,90	0,00	1
Gmina Dąbrowa Zielona		37,41	13,74	0,79	-

Źródło: opracowanie grupa BST

Podsumowanie – sfera gospodarcza

Do analizy sfery gospodarczej wykorzystano następujące wskaźniki: liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbę podmiotów gospodarczych (przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolne) zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczbę podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON w 2016 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

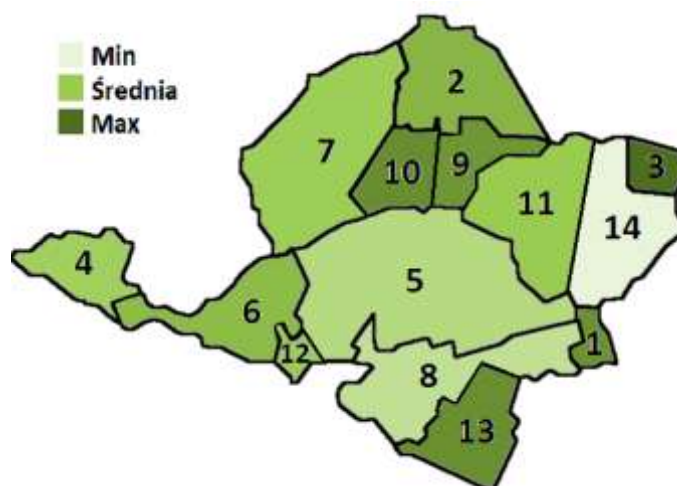
W poniższej tabeli zaprezentowano wartości powyższych wskaźników oraz wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziału gminy Dąbrowa Zielona na sołectwa. Problem występowania negatywnych zjawisk sfery gospodarczej dotyczy sołectw: Borowce, Cielętniki, Cudków, Lipie, Raczkowice, Raczkowice-Kolonia, Soborzyce, Święta Anna, Ulesie.

Tabela 14. Sfera gospodarcza – wskaźnik syntetyczny Perkala

Lp.	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych (przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolne) zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON w 2016 r. w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik Perkala
1	Borowce	0,517	0,739	0,523	1,778
2	Cielętniki	0,700	0,740	0,124	1,564
3	Cudków	1,000	0,986	0,000	1,986
4	Dąbek	0,166	0,793	0,387	1,346
5	Dąbrowa Zielona	0,450	0,322	0,396	1,168
6	Lipie	0,521	1,000	0,000	1,521
7	Nowa Wieś	0,574	0,820	0,000	1,395
8	Olbrachcice	0,041	0,000	1,000	1,041
9	Raczkowice	0,351	0,634	0,761	1,747
10	Raczkowice Kolonia	0,540	0,734	0,528	1,801
11	Soborzyce	0,438	0,743	0,243	1,423
12	Święta Anna	0,359	0,208	0,838	1,406
13	Ulesie	0,554	0,847	0,394	1,795
14	Zaleszczyzny	0,000	0,646	0,000	0,646
Gmina Dąbrowa Zielona		0,434	0,556	0,414	1,404

Źródło: opracowanie grupa BST

Mapa 4. Sfera gospodarcza – wskaźnik syntetyczny Perkala

Źródło: opracowanie grupa BST

Sfera środowiskowa

Jednym z równie ważnych aspektów diagnozy obszarów zdegradowanych jest sfera środowiskowa. Analiza tego obszaru pozwoli na określenie kondycji środowiskowej gminy Dąbrowa Zielona. Współcześnie nacisk kładzie się na optymalizowanie sytuacji środowiskowej, gdyż ma ona wpływ na jakość życia mieszkańców gminy oraz stanowi o atrakcyjności i potencjale danego obszaru. Zatem identyfikacja kondycji środowiska w gminie Dąbrowa Zielona staje się niezwykle potrzebna w celu wyznaczenia obszarów kryzysowych, wymagających działań interwencyjnych w ramach procesu rewitalizacji.

Sfera środowiskowa w gminie Dąbrowa Zielona zdiagnozowana została na podstawie wskaźnika nagromadzenia wyrobów azbestowych na 100 mieszkańców gminy oraz na podstawie wskaźnika udziału procentowego budynków generujących emisje niskie. Zgodnie z tabelą występuje niewiele sołectw, w których wskaźnik nagromadzenia wyrobów azbestowych jest wysoki, m.in. sołectwa: Cudków, Zaleszczyzny, Soborzyce.

Tabela 15. Nagromadzenie azbestu w tonach w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz udział procentowy budynków generujących emisje niskie.

Lp.	Sołectwo	Azbest w tonach w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział procentowy budynków generujących emisje niskie	Liczba wskazań powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	90,00	95%	1
2	Cielętniki	47,74	98%	1
3	Cudków	217,28	98%	2
4	Dąbek	17,04	98%	1
5	Dąbrowa Zielona	21,45	98%	1
6	Lipie	55,81	98%	1
7	Nowa Wieś	3,79	98%	1
8	Olbrachcice	67,70	98%	2
9	Raczkowice	34,95	98%	1
10	Raczkowice Kolonia	7,07	98%	1
11	Soborzyce	104,64	98%	2
12	Święta Anna	26,20	98%	1
13	Ulesie	62,31	98%	2
14	Zaleszczyzny	136,90	98%	2
Gmina Dąbrowa Zielona		55,95	98%	-

Źródło: Opracowanie grupa BST

Podsumowanie – sfera środowiskowa

Do analizy sfery środowiskowej wykorzystano wskaźniki, które pomogły w diagnozie gminy Dąbrowa Zielona: nagromadzenie azbestu w tonach w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz udział procentowy budynków generujących emisje niskie.

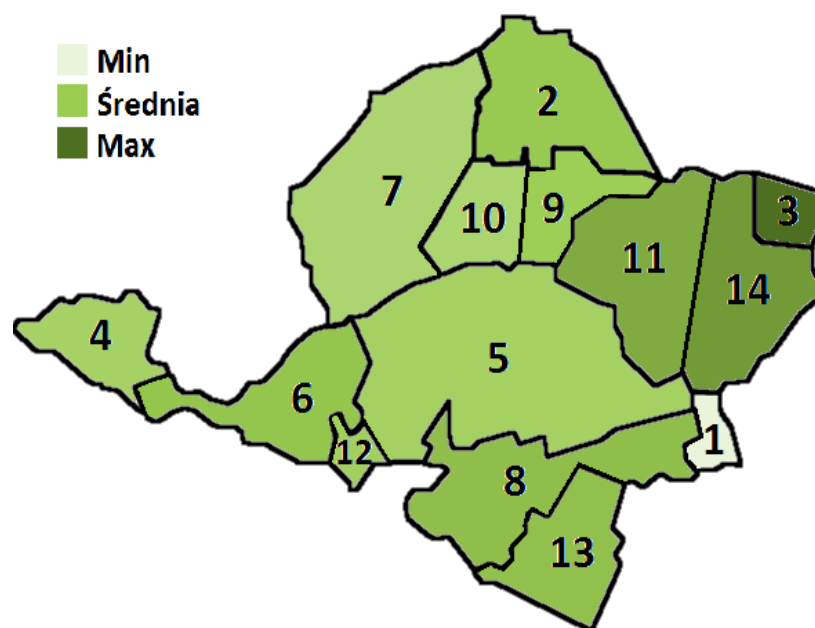
Najwyższy wskaźnik nagromadzenia azbestu został odnotowany w sołectwach: Cudków, Zaleszczyzny, Soborzyce, Borowce, Olbrachcice oraz Ulesie. Wskaźnik udziału procentowego budynków generujących niskie emisje w gminie Dąbrowa Zielona wynosi 98%, natomiast tylko w sołectwie Borowce wskaźnik ten wynosi 95%.

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości powyższych wskaźników oraz wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziału gminy Dąbrowa Zielona na sołectwa. Dane zaprezentowane przedstawiają obraz środowiskowy gminy.

Tabela 16. Sfera środowiskowa – syntetyczny wskaźnik Perkala.

Lp.	Sołectwo	Azbest w tonach w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Udział procentowy budynków generujących emisje niskie	Syntetyczny wskaźnik Perkala
1	Borowce	0,404	0,000	0,404
2	Cieleśniki	0,206	1,000	1,206
3	Cudków	1,000	1,000	2,000
4	Dąbek	0,062	1,000	1,062
5	Dąbrowa Zielona	0,083	1,000	1,083
6	Lipie	0,244	1,000	1,244
7	Nowa Wieś	0,000	1,000	1,000
8	Olbrachcice	0,299	1,000	1,299
9	Raczkowice	0,146	1,000	1,146
10	Raczkowice Kolonia	0,015	1,000	1,015
11	Soborzyce	0,472	1,000	1,472
12	Święta Anna	0,105	1,000	1,105
13	Ulesie	0,274	1,000	1,274
14	Zaleszczyzny	0,624	1,000	1,624
Gmina Dąbrowa Zielona		0,244	0,929	1,173

Źródło: opracowanie grupa BST

Źródło: opracowanie grupa BST

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

O potencjale i atrakcyjności danego obszaru świadczą również warunki przestrzenno-funkcjonalne, mogące stać się przyczyną do przyciągania nowych mieszkańców lub potencjalnych inwestorów w gminie.

W ramach sfery przestrzenno-funkcjonalnej analizie poddano liczbę przystanków autobusowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej oraz z sieci kanalizacyjnej. W sołectwie Cudków oraz Zaleszczyny nie znajdują się przystanki autobusowe. W roku 2015 ok. 90% mieszkańców gminy ma dostęp do sieci wodociągowej, wyjątkiem są Soborzyce i Ulesie. W każdym sołectwie gminy za wyjątkiem sołectwa Święta Anna, mieszkańcy nie korzystają z sieci kanalizacyjnej.

Tabela 17. Liczba przystanków autobusowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej oraz odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Lp.	Sołectwo	Liczba przystanków autobusowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Liczba wskazań powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	1,00	100,0%	0,0%	1
2	Cielętniki	0,95	100,0%	0,0%	1
3	Cudków	0,00	100,0%	0,0%	2
4	Dąbek	0,74	100,0%	0,0%	1
5	Dąbrowa Zielona	0,54	100,0%	0,0%	2
6	Lipie	4,65	50,0%	0,0%	2

7	Nowa Wieś	0,76	100,0%	0,0%	1
8	Olbrachcice	0,48	100,0%	0,0%	2
9	Raczkowice	0,97	100,0%	0,0%	1
10	Raczkowice Kolonia	1,01	100,0%	0,0%	1
11	Soborzyce	0,62	65,0%	0,0%	3
12	Święta Anna	1,60	100,0%	92,3%	0
13	Ulesie	0,25	95,0%	0,0%	2
14	Zaleszczyzny	0,00	100,0%	0,0%	2
Gmina Dąbrowa Zielona		0,74	93,8%	8,15%	-

Źródło: opracowanie grupa BST

Podsumowanie - sfera przestrzenno-funkcjonalna

Do analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej wykorzystano wskaźniki, które pomogły w diagnozie obszaru gminy Dąbrowa Zielona: liczba przystanków autobusowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej oraz odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Sołectwa Cudków i Zaleszczyzny nie posiadają przystanków autobusowych. Największa liczba odnotowanych przystanków przypada dla sołectw: Lipie, Święta Anna, Raczkowice-Kolonia i Borowce. Ponad 90 % mieszkańców gminy korzysta z sieci wodociągowej. Najniższy wskaźnik odsetku ludności korzystającej z sieci wodociągowej występuje w sołectwie Soborzyce, Lipie (wieś należąca do sołectwa Milinów nie ma sieci wodociągowej) oraz Ulesie. Z sieci kanalizacyjnej korzystają tylko mieszkańcy sołectwa Święta Anna (92,3%).

W 2017r./2018r. planowana jest budowa pierwszego etapu sieci kanalizacji w miejscowości Dąbrowa Zielona w wyniku której ok. 50% mieszkańców miejscowości Dąbrowa Zielona zostanie przyłączona do kanalizacji zbiorczej.

Poniższa tabela prezentuje wartości poszczególnych analizowanych wskaźników oraz wskaźnik syntetycznego Perkala z podziałem gminy Dąbrowa Zielona na poszczególne sołectwa.

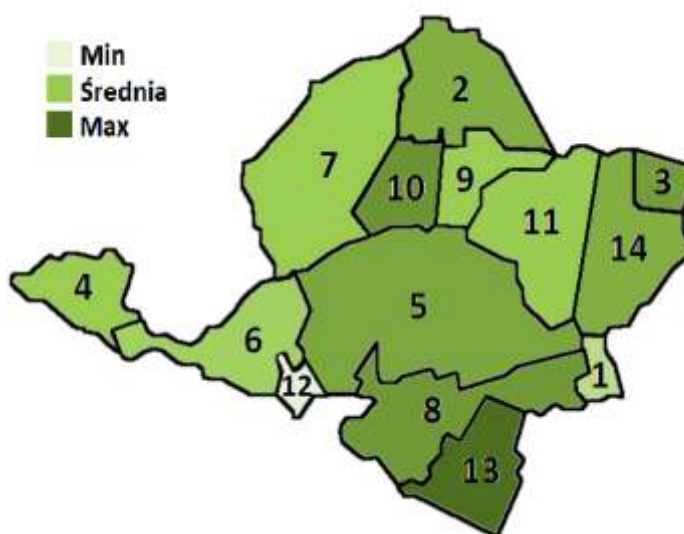
Tabela 18. Sfera przestrzenno-funkcjonalna – syntetyczny wskaźnik Perkala

Lp.	Sołectwo	Liczba przystanków autobusowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Syntetyczny wskaźnik Perkala
1	Borowce	0,785	0,000	1,000	1,785
2	Cielętniki	0,796	0,000	1,000	1,796
3	Cudków	1,000	0,000	1,000	2,000
4	Dąbek	0,841	0,000	1,000	1,841
5	Dąbrowa Zielona	0,884	0,000	1,000	1,884
6	Lipie	0,000	1,000	1,000	2,000

7	Nowa Wieś	0,837	0,000	1,000	1,837
8	Olbrachcice	0,897	0,000	1,000	1,897
9	Raczkowice	0,791	0,000	1,000	1,791
10	Raczkowice Kolonia	0,783	0,000	1,000	1,783
11	Soborzyce	0,867	0,700	1,000	2,567
12	Święta Anna	0,655	0,000	0,000	0,655
13	Ulesie	0,946	0,100	1,000	2,046
14	Zaleszczyzny	1,000	0,000	1,000	2,000
Gmina Dąbrowa Zielona		0,841	0,125	0,952	1,918

Źródło: opracowanie grupa BST

Mapa 6. Sfera przestrzenno-funkcjonalna – syntetyczny wskaźnik Perkala

Źródło: opracowanie grupa BST

Sfera techniczna

Ważnym aspektem świadczącym również o potencjale i atrakcyjności danego obszaru są warunki techniczne. Mogą one także stać się przyczyną przyciągania potencjalnych inwestorów, jak również nowych mieszkańców.

Podczas diagnozy sfery technicznej w gminie Dąbrowa Zielona wzięto pod uwagę liczbę budynków o wartościach kulturowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, szacunkową długość dróg wymagających remontu lub modernizacji oraz udział procentowy budynków wymagających remontu (szacunek). Zgodnie z poniższą tabelą, w niektórych sołectwach gminy Dąbrowa Zielona nie występują budynki o wartościach kulturowych. W sześciu sołectwach konieczny jest remont lub modernizacja dróg oraz na ponad połowie obszaru gminy występują budynki wymagające remontu.

Tabela 19. Liczba budynków o wartościach kulturowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, szacunkowa długość dróg wymagających remontu lub modernizacji oraz udział procentowy budynków wymagających remontu.

Lp.	Sołectwo	Liczba budynków o wartościach kulturowych	Długość dróg wymagających remontu lub modernizacji (szacunek)	Udział procentowy budynków wymagających remontu (szacunek)	Liczba wskazań powyżej średniej dla Gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	0,00	0,60	60,0%	1
2	Cielętniki	0,48	1,60	55,0%	2
3	Cudków	0,00	0,00	65,0%	1
4	Dąbek	0,00	0,90	60,0%	1
5	Dąbrowa Zielona	0,54	1,30	40,0%	2
6	Lipie	0,00	0,30	60,0%	1
7	Nowa Wieś	0,00	0,40	55,0%	0
8	Olbrachcice	0,24	2,10	50,0%	1
9	Raczkowice	0,00	1,20	55,0%	1
10	Raczkowice Kolonia	0,00	0,60	60,0%	1
11	Soborzyce	0,31	1,60	60,0%	3
12	Święta Anna	0,00	0,30	50,0%	0
13	Ulesie	0,00	2,10	55,0%	1
14	Zaleszczyzny	0,00	0,00	65,0%	1
Gmina Dąbrowa Zielona		0,26	0,93	56,4%	-

Źródło: Opracowanie grupa BST

Podsumowanie – sfera techniczna

Do analizy sfery technicznej wykorzystano następujące wskaźniki: Liczba budynków o wartościach kulturowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, szacunkowa długość dróg wymagających remontu lub modernizacji oraz udział procentowy budynków wymagających remontu, które pomogły w diagnozie gminy Dąbrowa Zielona.

Wskaźnik liczby budynków o wartościach kulturowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwyższy odnotowano dla sołectw: Dąbrowa Zielona, Cielętniki oraz Soborzyce. Najwyższy wskaźnik szacunkowej długości dróg wymagających remontu lub modernizacji w sołectwach Olbrachcice, Ulesie, Cielętniki, Soborzyce, Dąbrowa Zielona oraz Raczkowice. Natomiast wskaźnik udziału procentowego budynków wymagających remontu (szacunek) najwyższy został odnotowany w sołectwach tj.: Cudków, Zaleszczyzny, Borowce, Dąbek, Lipie, Raczkowice-Kolonia oraz Soborzyce.

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości powyższych wskaźników oraz wskaźnika syntetycznego Perkala (im wyższa wartość wskaźnika, tym większe prawdopodobieństwo

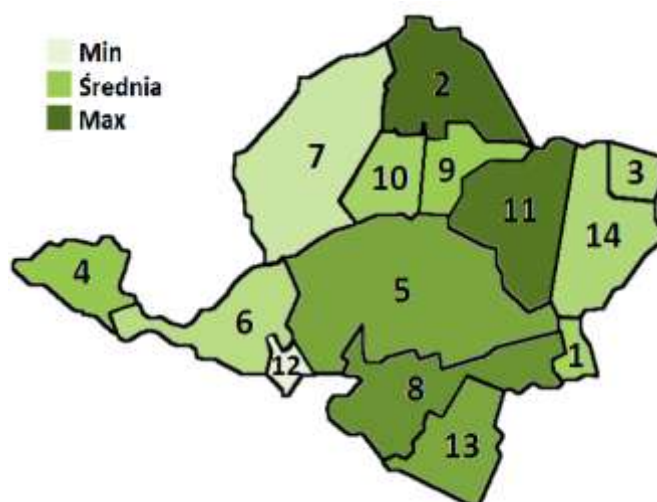
wystąpienia stanu kryzysowego) z uwzględnieniem podziaty gminy Dąbrowa Zielona na sołectwa.

Tabela 20. Sfera techniczna – syntetyczny wskaźnik Perkala

Lp.	Sołectwo	Liczba budynków o wartościach kulturowych	Długość dróg wymagających remontu lub modernizacji (szacunek)	Udział procentowy budynków wymagających remontu (szacunek)	Syntetyczny wskaźnik Perkala
1	Borowce	0,000	0,286	0,800	1,086
2	Ciełężniki	0,877	0,762	0,600	2,239
3	Cudków	0,000	0,000	1,000	1,000
4	Dąbek	0,000	0,429	0,800	1,229
5	Dąbrowa Zielona	1,000	0,619	0,000	1,619
6	Lipie	0,000	0,143	0,800	0,943
7	Nowa Wieś	0,000	0,190	0,600	0,790
8	Olbrachcice	0,442	1,000	0,400	1,842
9	Raczkowice	0,000	0,571	0,600	1,171
10	Raczkowice Kolonia	0,000	0,286	0,800	1,086
11	Soborzyce	0,572	0,762	0,800	2,133
12	Święta Anna	0,000	0,143	0,400	0,543
13	Ulesie	0,000	1,000	0,600	1,600
14	Zaleszczyzny	0,000	0,000	1,000	1,000
Gmina Dąbrowa Zielona		0,471	0,442	0,657	1,571

Źródło: opracowanie grupa BST

Mapa 7. Sfera techniczna – syntetyczny wskaźnik Perkala

Źródło: opracowanie grupa BST

OBSZARY ZDEGRADOWANE

Obszar zdegradowany to taki, na którym nasilone są negatywne zjawiska społeczne, do których zaliczyć można m.in.: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji, niski poziom kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym oraz kulturalnym. Co więcej obszar zdegradowany cechuje się co najmniej jednym negatywnym zjawiskiem ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Obszary zdegradowane wyznaczone zostały na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach, podczas której wykorzystano syntetyczny wskaźnik Perkala. Wyższą wartość wskaźnika syntetycznego Perkala, należy interpretować jako obszar, na którym skoncentrowane są negatywne zjawiska.

Obszarami zdegradowanymi w gminie Dąbrowa Zielona są następujące sołectwa: **Cielętniki, Dąbrowa Zielona, Olbrachcice.**

Tabela 21. Obszary zdegradowane

Lp.	Sołectwo	Sfera społeczna		Pozostałe sfery	
		Wartość wskaźnika syntetycznego	Liczba wskaźników powyżej średniej dla gminy Dąbrowa Zielona	Wartość wskaźnika syntetycznego	Liczba wskaźników powyżej średniej dla gminy Dąbrowa Zielona
1	Borowce	5,764	8	5,053	6
2	Cielętniki	6,860	11	7,649	7
3	Cudków	3,719	6	7,794	9
4	Dąbek	6,081	9	6,194	4
5	Dąbrowa Zielona	5,801	8	6,585	7
6	Lipie	6,730	8	5,643	6
7	Nowa Wieś	4,666	7	5,724	5
8	Olbrachcice	9,063	15	6,953	7
9	Raczkowice	3,985	4	6,570	5
10	Raczkowice-Kolonia	4,030	4	6,635	7
11	Soborzyce	5,163	6	7,601	9
12	Święta Anna	9,604	11	3,709	2
13	Ulesie	5,408	3	7,615	8
14	Zaleszczyzny	6,540	8	6,016	6

Źródło: opracowanie grupa BST

OBSZARY REWITALIZACJI

Zaprezentowana diagnoza posłużyła do wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w Gminie Dąbrowa Zielona, które mają zostać objęte Programem Rewitalizacji. Obszar rewitalizacji stanowi element obszaru zdegradowanego. Cechuje się on szczególną koncentracją negatywnych zjawisk ze sfery społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Ponadto obszar rewitalizacji ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Na obszarach zdegradowanych w gminie Dąbrowa Zielona mieszka **44,08%** ludności gminy. Odsetek ten, przekracza maksymalną wartość liczby mieszkańców jaką może zamieszkiwać obszar rewitalizacji. Wg wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, obszar rewitalizacyjny nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wskutek tego obszar zdegradowany został ograniczony. Nastąpiło to na podstawie analizy desk research, analizy wskaźnikowej. Opierając się na wyżej wymienionych metodach badawczych podjęto decyzję, co do wyboru jednostek przestrzennych, które objęte zostaną obszarem rewitalizacji.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji to **59,24 ha – 0,59%** powierzchni gminy Dąbrowa Zielona. Na wyznaczonym obszarze mieszka **849 osób – 21,68%** ludności gminy Dąbrowa Zielona. Obszar rewitalizacji obejmuje swoim zasięgiem sołectwo Cielętniki, sołectwo Olbrachcice oraz Dąbrowe Zieloną. Poniżej zaprezentowano dane dotyczące powierzchni oraz liczby mieszkańców w każdym z podobszarów rewitalizacji.

Tabela 22. Podobszary rewitalizacji.

Podobszary	Powierzchnia [ha]	Odsetek	Liczba mieszkańców [osoby]	Odsetek
Podobszar I Cielętniki	36,60	0,37	292	7,46%
Podobszar II Olbrachcice	10,87	0,11	300	7,11%
Podobszar III Dąbrowa Zielona	11,77	0,11	257	6,56%
Obszar rewitalizacji	59,24	0,59	849	21,68%

Źródło: opracowanie grupa BST

Mapa 8. Obszar rewitalizacji Cieleńniki

Mapa 9. Obszar rewitalizacji Dąbrowa Zielona

Mapa 10. Obszar rewitalizacji Olbrachcice

